

ISSN 1509-4677

powiatowy

NR 12/2020 (191)

Kurier

BEZPŁATNY

LEŻAJSK
NOWA SARZYNA
GRODZISKO DOLNE
KURYŁÓWKA

www.starostwo.lezajsk.pl

Wesołych
Świąt!

Wyrazy głębokiego współczucia
Rodzinie i Bliskim

Dariusza Żaka

Radnego Rady Powiatu kadencji
2006-2010 i 2010-2014

składa

Zarząd Powiatu Leżajskiego oraz Rada Powiatu
Leżajskiego

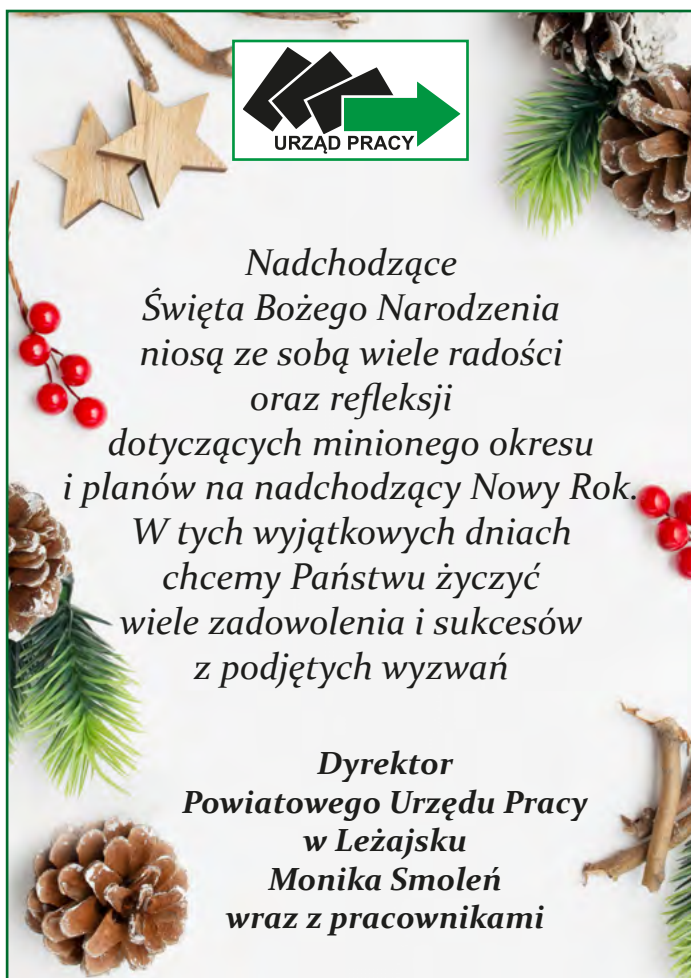
*Radosnych Świąt Bożego Narodzenia,
zdrowia, odpoczynku w rodzinnym
gronie oraz pasma sukcesów
i spełnienia najskrytszych
marzeń w nadchodzącym
nowym roku
życzy*

*Jacek Kwieciński
Dyrektor
Muzeum Ziemi Leżajskiej
wraz z pracownikami*

*Nadchodzące
Święta Bożego Narodzenia
niosą ze sobą wiele radości
oraz refleksji
dotyczących minionego okresu
i planów na nadchodzący Nowy Rok.
W tych wyjątkowych dniach
chcemy Państwu życzyć
wiele zadowolenia i sukcesów
z podjętych wyzwań*

*Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Leżajsku
Monika Smoleń
wraz z pracownikami*

W NUMERZE:

POWIAT

2-14

- Życzenia świąteczne
- Szkoły z powiatu leżajskiego otrzymają wsparcie z programu „Aktywna tablica”
- XXXI sesja Rady Powiatu Leżajskiego
- Inwestycje w powiecie
- O tym, jak dębnianie zabytkowy cmentarz ratowali
- Rośnie przemoc wobec dzieci w dobie pandemii
- Kościół i wiara w czasach pandemii

OŚWIATA

14-16

- ZSL
- ZST
- SOSW

KULTURA

17- 21

- „Krzyżacy” w Leżajsku
- Nagroda Zarządu Województwa Podkarpackiego „Nie zagubić talentu” dla Chóru Cantiamo
- Ogólnopolski konkurs „Do Hymnu”
- Patroni ulic, placów i rond w Leżajsku cz. 3

SPORT

22

- Azalia podbija przełaje

ABC BEZROBOTNEGO

23

PODRÓŻE: Kuala Lumpur (Malezja) cz. 2

24-25

BŁOK REKLAMOWY

26-28

Kurier Powiatowy – Wydawca: Starostwo Powiatowe w Leżajsku, ul. Kopernika 8, 37-300 Leżajsk.

Adres redakcji: ul. Skłodowskiej 8 (budynek B Starostwa Powiatowego w Leżajsku), tel. 17 240 45 72, e-mail: promocja@starostwo.lezajsk.pl

Redaktor naczelna: Natalia Nowicka. **Redakcja wydania:** Małgorzata Charko (ZST), Stanisław Majcher (ZSL), Ala Ćwik, Dominika Zych, Agnieszka Bańka (SOSW), Roman Federkiewicz (Muzeum Ziemi Leżajskiej), Sławomir Kułacz.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Artykuły odzwierciedlają poglądy ich autorów. Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania tekstów i zmiany tytułów. Za treść reklam i ogłoszeń płatnych Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Druk: Media Studio Reklamy Drukarnia Rafał Przybylak, Będzin
Przygotowanie do druku: grafika-dtp@o2.pl

Nakład: 3000 egzemplarzy **Numer zamknięto:** 10.12.2020 r.

Gdy Jezus na świat przychodzi, na świecie miłość się rodzi...

Życzymy Mieszkańcom powiatu leżajskiego, aby ten wyjątkowy czas,
jakim jest Boże Narodzenie,
był przepełniony spokojem, radością,
a przy wigilijnym stole nie zabrakło nikogo bliskiego.
Niech małe Jezus błogosławi wszystkim w każdym dniu nowego roku
niosąc szczęście i pomyślność
podczas realizacji wszystkich planów.

W imieniu
Rady Powiatu Leżajskiego
Przewodniczący Rady
Adam Wylaź

W imieniu
Zarządu Powiatu Leżajskiego
Starosta Leżajski
Marek Śliż

Drodzy Mieszkańcy Ziemi Leżajskiej

Żyjemy w bardzo trudnym czasie.

Rwą się nasze relacje bliskości, wszystko na odległość, w dystansie.

Wierze jednak, że to minie szybko i nigdy nie uznamy, że taki stan oddalania się od siebie jest dobry.

Tak będzie, bo z polskim narodem jest Bóg, a my z Bogiem. Nie dajmy wyrwać tej wiary i tej prawdy z naszych serc!

Bądźmy razem w kolejne Boże Narodzenie, cieszymy się tym przyjściem Bożej Dzieciny, otrzymując kolejną szansę na Boże, prawe i szlachetne życie.

Sercem przepełnionym wdzięcznością, z opłatkiem świętym w dłoni, jak Bóg przykazał, życzę Państwu pięknego przeżycia przyjścia do nas Boga.

Niech nie zabraknie w Waszych Rodzinach wzajemnej życzliwości, dobroci, radości i oddania jeden drugiemu.

Niech bogactwo Bożonarodzeniowego ducha sprawi, że nadchodzący nowy rok 2021 będzie lepszy, pełen Bożych darów i łask,
że skończy się epidemia siejąca takie spustoszenia w każdej dziedzinie życia.

Szczęśliwego nowego roku!

życzy
Janina Sagatowska
Senator RP

Nastał czas,
w którym każdy z nas zdaje egzamin
ze swojej wiary w Boga i wiary w drugiego człowieka.
„Bo przecież sama wiara w Boga ma nas tylko ocalić od zła,
a nie ocalić naszych Braci”

Drodzy nasi Przyjaciele, Szanowni Państwo!

Takiej właśnie wiary życzymy Wam wszystkim w tym szczególnym czasie
Świąt Bożego Narodzenia, wiary, która wypełni serca nadzieją i miłością.

Radny Sejmiku
Województwa Podkarpackiego
Karol Ożóg

Senator
Rzeczypospolitej Polskiej
Stanisław Ożóg

Zdrowych spokojnych i pełnych rodzinnego ciepła
Świąt Narodzenia Pańskiego. Niech Gwiazda Betlejemską
zwiastuje nam w sercu na nowo Dobrą Nowinę,
rozraduje się serce i uwierzy Jezusowi,
niech się umocni nadzieją na cały nowy 2021 rok!
Odpoczynku od codziennego zabiegania oraz chwili zadumy.
Wszelkiej pomyślności w życiu osobistym
i zawodowym.

*Życzy Posel na Sejm RP
Jerzy Paul*

Niech Boże Narodzenie upłynie w pokoju i radości,
niech radość i miłość tych dni
będzie inspiracją do czynienia dobra,
umocnienia wiary i poszukiwania prawdy.
Niech każdy dzień nowego roku 2021
obfituje w Boże błogosławieństwo
i przyniesie wiele dobra.

Ireneusz Stefański
Burmistrz Leżajska

Jerzy Jarosz
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Leżajsku

Nadchodzące Święta to niezwykle podniosły
oraz przepiękny czas,
dlatego mamy przyjemność złożyć Państwu najser-
deczniejsze życzenia świąteczne.
Zdrowia, pomyślności, radości życia.
Niech dobroć i ciepło,
które rodzą się w Boże Narodzenie
na stałe zamieszkają w Państwa sercach.
Przeżyjcie ten czas pełni miłości,
wiary i nadziei,
by z optymizmem patrzeć w przyszłość.
Niech zbliżający się nowy rok
przyniesie Państwu taką ilość szczęścia,
która sprawi, że wszelkie podjęte decyzje i działania
zakończą się sukcesem.

Wójt Gminy Leżajsk Przewodniczący Rady Gminy
Krzysztof Sobejko Kazimierz Krawiec

Radni Gminy Leżajsk
Sołtysi
Dyrektorzy Jednostek Organizacyjnych
Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych
Koła Gospodyń Wiejskich
Kluby Sportowe
Stowarzyszenia

Radosnych Świąt Bożego Narodzenia,
pełnych życzliwości, zdrowia i rodzinnego ciepła.
Błogosławieństwa Chrystusa, który
przychodzi do nas w tych trudnych chwilach,
niosąc nadzieję, miłość i dobro.
Na nadchodzący nowy rok, życzymy
pogody ducha, wszelkiej pomyślności,
wytrwałości i sukcesów w realizacji
wyznaczonych planów i zamierzeń.

Przewodniczący Rady Miejskiej Burmistrz Miasta i Gminy
w Nowej Sarzynie Nowa Sarzyna
Stanisław Kurlej Andrzej Rychel

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia
życzymy zdrowia i Błogosławieństwa Bożego.
Niech wigilijny wieczór przyniesie
spokój i radość, a Nowy Rok obdaruje
pomyślnością i szczęściem.

Wójt
Gminy Grodzisko Dolne
Jacek Chmura

Przewodniczący
Rady Gminy Grodzisko Dolne
Kazimierz Matuszek

Wesotych Świąt!

*Z okazji Świąt Bożego Narodzenia pragniemy Państwu złożyć najserdeczniejsze życzenia,
radosnych dni, wypełnionych rodzinnym ciepłem, gdzie każdy smutek idzie
w zapomnienie, a szczęście jest stałym gościem.*

*Niech Boże Dziecię, którego narodzenie w trakcie tych świąt przeżywamy, przyniesie nam,
naszym rodzinom i naszej gminie wszelką dostatek i pomoże odsunąć wszelkie troski w dal.*

*Życzymy, aby nadchodzący nowy rok 2021, wypełniony był spełnianymi
marzeniami oraz sukcesami we wszystkich przedsięwzięciach.*

Przewodniczący
Rady Gminy Kuryłówka
Dominik Kusy

Wójt Gminy Kuryłówka
Agnieszka Wyszynska

Szkoły z powiatu leżajskiego otrzymają wsparcie z programu „Aktywna tablica”

Powiat Leżajski złożył 29 października 2020 r. wniosek o udzielenie wsparcia finansowego w roku 2020 na zakup pomocy dydaktycznych w ramach *Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 – „Aktywna tablica”*.

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

W ramach programu wsparciem zostaną objęte następujące typy szkół:

1) Szkoła Podstawowa nr 5 Specjalna w Leżajsku i Branżowa Szkoła I Stopnia Specjalna nr 2 w Leżajsku wchodzące w skład Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. św. Jana Pawła II w Leżajsku

2) Technikum nr 1 w Leżajsku i Branżowa Szkoła I Stopnia nr 1 w Leżajsku wchodzące w skład Zespołu Szkół Technicznych im. Tadeusza Kościuszki w Leżajsku

3) Liceum Ogólnokształcące nr 1 w Leżajsku i Technikum nr 2 w Leżajsku wchodzące w skład Zespołu Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku.

Środki finansowe zostaną przeznaczone na zakup 40 szt. laptopów, z czego 16 szt. otrzymają szkoły wchodzące w skład ZSL w Leżajsku, 16 szt. szkoły wchodzące w skład ZST w Leżajsku i 8 szt. – SP nr 5 Specjalna w Leżajsku wchodząca w skład SOSW w Leżajsku oraz 2 szt. interaktywnych monitorów dotykowych, które zostaną przekazane do Branżowej Szkoły I Stopnia Specjalnej nr 2 w Leżajsku wchodzącej w skład SOSW w Leżajsku.

AK

Wartość realizacji zadania to **105 000 zł**, w tym dotacja celowa z budżetu państwa w wysokości **84 000 zł** oraz wkład własny powiatu w kwocie **21 000 zł**.

XXXI sesja Rady Powiatu Leżajskiego

27 listopada 2020 r. odbyła się XXXI sesja Rady Powiatu Leżajskiego. Z uwagi na panującą epidemię, radni, zgodnie z art. 15zzx ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, brali udział w obradach z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość.

Po przyjęciu protokołu z XXX sesji Rady Powiatu radni zapoznali się z informacją o systemie pomocy rodzinie oraz organizacji pomocy dla osób niepełnosprawnych na terenie powiatu leżajskiego, a także o realizacji zadań z zakresu geodezji i kartografii, gospodarowania gruntami Skarbu Państwa i Powiatu.

Następnie radni podjęli uchwały w sprawie:

- zmiany Uchwały Nr XXIV/134/2020 Rady Powiatu Leżajskiego z dnia 30 kwietnia 2020 roku w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz wysokości środków Państwo-

wego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na realizację tych zadań w 2020 r.

- zatwierdzenia do realizacji projektu „Przez aktywizację do zatrudnienia” w ramach Działania 7.1 – Poprawa sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy – projekty konkursowe RPO WP na lata 2014-2020,
- przyjęcia rocznego programu współpracy powiatu leżajskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2021,
- zaciągnięcia zobowiązania ponad budżet 2020 r,
- zaciągnięcia zobowiązania finansowego wykraczającego poza rok budżetowy 2020 na realizację zadania inwestycyjnego,
- wyrażenia zgody na powierzenie przez Powiat Leżajski Miastu i Gminie Nowa Sarzyna prowadzenia zadania publicznego,
- zmian w wieloletniej prognozie finansowej Powiatu Leżajskiego,
- wprowadzenia zmian w budżecie Powiatu na 2020 r.

GN

INWESTYCJE

w powiecie

Choć pandemia utrudnia codzienne funkcjonowanie, podjęte zobowiązania inwestycyjne Powiat Leżajski realizuje bez zmian z zachowaniem obowiązujących zasad sanitarnych.

INWESTYCJE DROGOWE

Dzięki dofinansowaniu z Funduszu Dróg Samorządowych zrealizowano kilka dość istotnych inwestycji drogowych.

Pierwsza to przebudowa odcinka drogi powiatowej nr 1250R Kuryłówka – Kolonia Polska – Cieplice (gr. pow.) w km 0+029,01 – 0+700 i 0+840 – 5+409 w miejscowości Kuryłówka, Tarnawiec, Ożanna”.

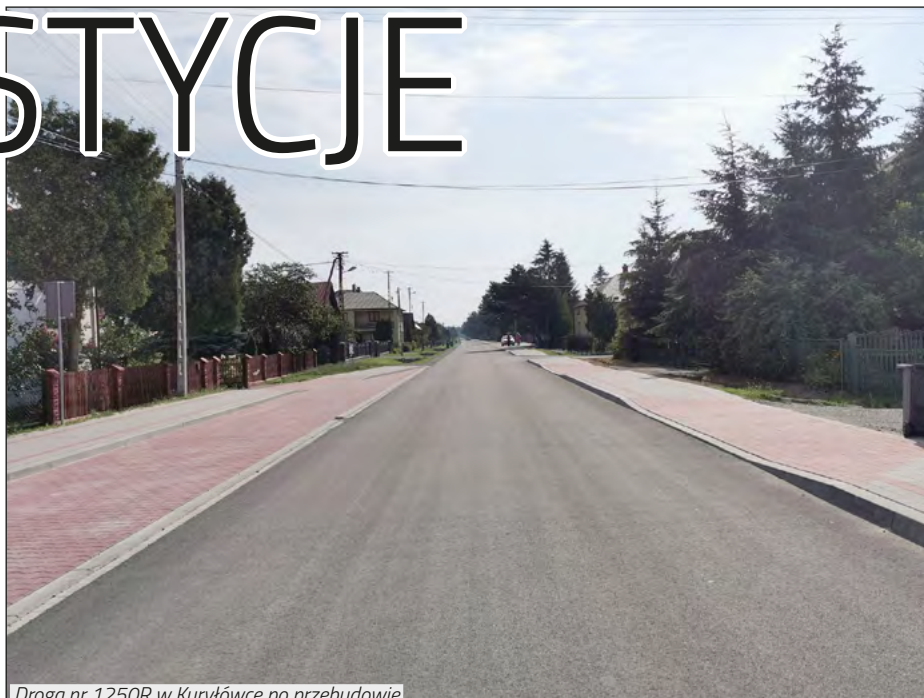
W przypadku pierwszej inwestycji długość przebudowanego odcinka drogi to 5 240 m klasy L. W ramach robót:

- poszerzono jezdnię do podstawowej szerokości pasa ruchu $2,75 \text{ m} \times 2 = 5,50 \text{ m}$, wzmocniono istniejącą konstrukcję jezdni do nośności 100 kN/oś dla KR2,
- wybudowano chodnik w terenie zabudowanym przez miejscowość Kuryłówka i Tarnawiec,
- wybudowano 8 zatok autobusowych wraz z peronami przystankowymi,
- usystematyzowano odwodnienia przez przebudowę rowów przydrożnych otwartych, budowę rowów krytych, kanalizacji deszczowej ze studzienkami krawężnikowymi, przebudowę przepustów pod zjazdami i koroną drogi,
- przebudowano i umocniono pobocza gruntowe do szer. 0,75,
- zamontowano znaki pionowe, poręcze i bariery energochłonne.

Całkowita wartość zadania objęła kwotę 7 976 460,67 zł plus 21 768,91 zł (roboty dodatkowe - chodnik). Kwota dofinansowania wyniosła 3 988 230 zł, zaś kwota wkładu własnego 3 988 230,67 zł w tym: Powiat Leżajski – 2 054 507,88 zł (z robotami dodatkowymi), Gmina Kuryłówka – 25% wartości inwestycji. Kwota dofinansowania z FDS zgodnie z umową o udzielenie dofinansowania stanowiła 80% kosztów kwalifikowanych zadania.

Kolejne zrealizowane zadanie to przebudowa drogi powiatowej nr 1264R Wola Zarczycka – Wólka Niedźwiedzka w km 0+970 – 2+100 w miejscowości Wola Zarczycka”.

Długość przebudowanego odcinka drugiej drogi to 1 030 m klasy L.

Droga nr 1250R w Kuryłówce po przebudowie

- Zakres robót obejmował:
- przebudowę odcinka drogi powiatowej do parametrów klasy L: poszerzenie jezdni do podstawowej szerokości pasa ruchu $3,00 \text{ m} \times 2 = 6,00 \text{ m}$ jezdni, wzmocnienie istniejącej konstrukcji jezdni do nośności 100kN/oś dla KR3,
 - usystematyzowanie odwodnienia przez przebudowę rowów przydrożnych na rów kryty o średnicy 500 mm (elementy kanalizacji deszczowej),
 - budowę jednostronnego chodnika po stronie prawej na długości całego odcinka oraz chodnika obustronnego przy skrzyżowaniu z drogą powiatową nr 1240R oraz drogą gminną nr 104726R,
 - przebudowę zatoki autobusowej lewostronnej wraz z peronem o szerokości 1,5m,
 - przebudowę poboczy gruntowych do szerokości 0,75m,

- wprowadzenie urządzeń bezpieczeństwa ruchu: znaków pionowych, barier ochronnych, balustrad, poziomych oznakowań przejść dla pieszych,
- wykonanie robót poprawiających odwodnienie i odprowadzenie wód opadowych.

Całkowita wartość zadania wyniosła 2 730 660,54 zł plus 36 414,86 zł (roboty dodatkowe). Kwota dofinansowania to 2 184 528 zł, a kwota wkładu własnego – 546 132,54 zł + 36 414,86 zł, w tym Powiat Leżajski – 294 751,91 zł (z robotami dodatkowymi) 276 544,48 zł (bez robót dodatkowych), Miasto i Gmina Nowa Sarzyna – 10% wartości inwestycji. Kwota dofinansowania z FDS zgodnie z umową o udzielenie dofinansowania stanowiła 80% kosztów kwalifikowanych zadania.

W grudniu zakończyła się również przebudowa drogi powiatowej nr 1267R Wólka Grodziska – Kopanie Żołyńskie w km 0+000

Droga 1264R w Woli Zarczyckiej po przebudowie

Nowa kondygnacja w ZSL w trakcie budowy.

– 3+305 w m. Wólka Grodziska, Grodzisko Górne, Zmysłówka”.

Długość przebudowanego odcinka drogi to 3 305 km klasy L. Przebudowa obejmowała poszerzenie jezdni do podstawowej szerokości pasa ruchu, modernizację odwodnienia poprzez przebudowę dwóch przepustów skrzynkowych żelbetonowych, przebudowę rowów przydrożnych na rowy kryte i budowę jednostronnego chodnika zlokalizowanego przy jezdni. Całkowita wartość zadania to 7 306 642,68 zł, zaś kwota dofinansowania wyniosła 3 652 503 zł. Wkład własny zamknął się w kwocie 3 654 139,68 zł, w tym Powiat Leżajski 1 662 139,68 zł, Gmina Grodzisko Dolne – 25% wartości inwestycji. Kwota dofinansowania zgodnie z umową o udzielenie dofinansowania w ramach Funduszu Dróg Samorządowych stanowiła 50% kosztów kwalifikowanych zadania.

Już po przebudowie jest również odcinek drogi powiatowej nr 1250R Kuryłówka – Kolonia Polska w km 11+127 – 12+927. Długość przebudowanego odcinka to 1 800 m. Całkowita wartość zadania zamknęła się w kwocie 1 269 649,05 zł. Dofinansowanie wyniosło 614 272 zł. Kwota wkładu własnego to 655 377,05 zł w tym: Powiat – 265 377,05 zł, Gmina Kuryłówka – 25% wartości inwestycji. Kwota dofinansowania zgodnie z umową o udzielenie dofinansowania z rezerwy subwencji ogólnej stanowiła 50% kosztów zadania.

Ponadto przy wsparciu z rezerwy subwencji ogólnej przebudowano również niewielki odcinek drogi powiatowej nr 1243R Jelna – Maleniska w km 5+240 – 5+530”. Długość przebudowanego odcinka drogi to 290 m. Całkowita wartość zadania wyniosła 398 239,88 zł, a uzyskane dofinansowanie to 200 000 zł. Kwota wkładu własnego to 198 239,88 zł, w tym Powiat Leżajski: 98 239,88 zł, Gmina Leżajsk – 25% wartości inwestycji. Kwota dofinansowania zgodnie z umową o udzielenie dofinansowania stanowi 50% kosztów zadania.

INWESTYCJE KUBATUROWE

W bieżącym roku rozpoczęto dwie inwestycje kubaturowe. Pierwsza to rozbudowa, nadbudowa i przebudowa części budynku Zespołu Szkół Licealnych w Leżajsku, zaś druga to przebudowa dachu na budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Leżajsku.

W ramach rozbudowy ZSL rozpoczęto już I etap budowy. Jego zakres obejmuje roboty budowlane nadbudowy III piętra głównego segmentu (wzdłuż ul. Skłodowskiej) wraz z przebudową niższych kondygnacji, w tym:

- nadbudowę istniejącego dydaktycznego budynku trójkondygnacyjnego o jedną kondygnację użytkową oraz wymkniecie przeciwpożarowe klatek schodowych,
- rozbudowę budynku o szczyt windy wraz z montażem,
- wykonanie instalacji elektrycznych
- wykonanie instalacji fotowoltaicznej
- wykonanie instalacji sanitarnych
- przebudowę przyłącza kanalizacji deszczowej.

Roboty są wykonywane w terminie od 18 czerwca 2020 r. do 31 października 2021 r. Dotychczas wykonano następujące prace: rozebrano stropodach, wykonano konstrukcję stalową III piętra, ściany murowane II piętra, szczyt windy (stan surowy otwarty) i więźbę dachową wraz z montażem wiatroizolacji.

Remont dachu budynku w SOSW objął: wymianę warstw izolacyjnych poszycia dachowego oraz elementów drewnianej więźby dachu wraz z wymianą okien połaciowych, remont murowanych kominów oraz ścian szczytowych nad gzymssem, uzupełnienie i remont gzymsu, wymianę blacharki, rynien i rur spustowych, wymianę instalacji ogromowej.

W ramach zadania wykonano następujących prace budowlane:

1) dach:

- przełożono dachówkę ceramiczną na całym budynku,
- wymieniono pokrycie dachowe nad przybudówkami,
- wymieniono przegniłe w wyniku zamakania elementów więźby,
- wzmocniono krokwie dachowe pełniące funkcję wymianów przy kominach,
- ocieplono warstwą izolacji z wełny mineralnej gr. 5 cm, połaci dachowych będących sufitami pomieszczeń poddasza,
- ułożenie wiatroizolacji z membrany o wysokiej paroprzepuszczalności,
- łączenie połaci dachowej, ułożenie dachówki ceramicznej uzyskanej z wcześniejszej rozbiórki,
- wyremontowano część zniszczonych kominów dachowych oraz wymieniono pokrycie z dachówki w formie daszków, zwieńczeń kominów i zwieńczenia ryzalitu elewacji frontowej,
- wymieniono deskowania ścianek zewnętrznych lukarn dachowych z dociepleniem ich wełną mineralną gr 5 cm,
- wykonano obróbki blacharskie kominów, lukarn, elementów instalacji do wymiany na wykonane z blachy stalowej powlekanej (kolor naturalna czerwień),
- zamontowano rynny i rury spustowe z blachy stalowej ocynkowanej,
- wymieniono istniejące okna połaciowe na nowe.

2) strop na poddaszu: wykonano ocieplenie stropu na poddaszu,

3) remont elewacji: uzupełniono spęknięcia i odspojenia tynku a następnie wykonano malowanie na kolor biały, wyczyszczono powierzchnię ceglana elewacji wraz z jej impregnacją.

Roboty zostały wykonane w terminie od 28 września 2020 r. do 30 listopada 2020 r.

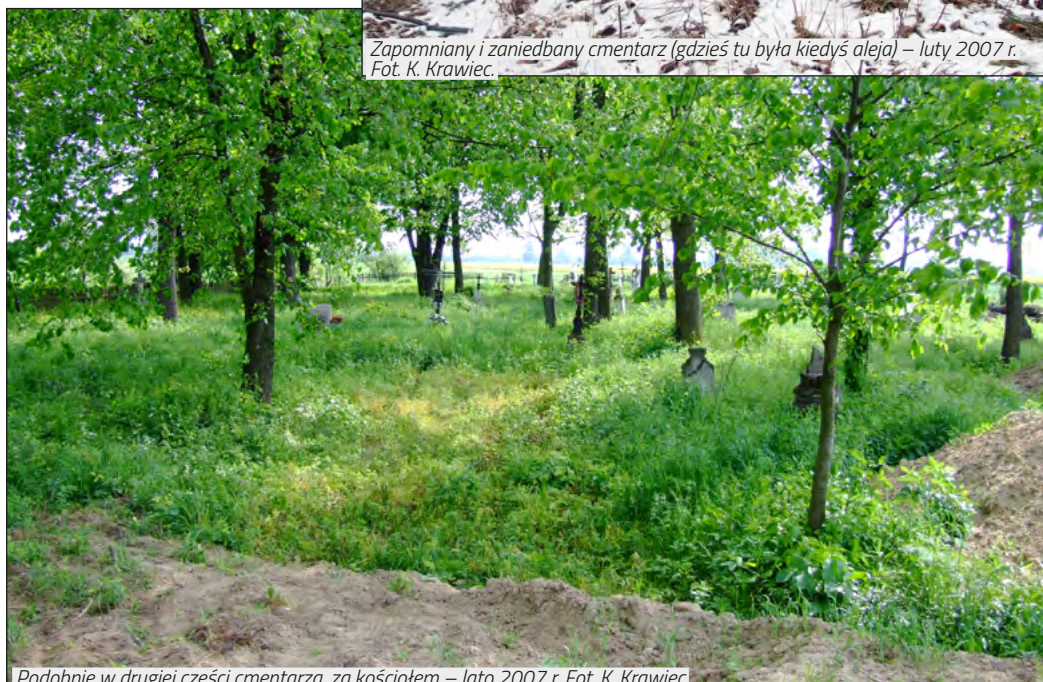
O tym, jak dębnianie zabytkowy cmentarz ratowali

Jeśli zadalibyśmy sobie pytanie, czy kochamy stare cmentarze, zapewne wielu z nas odpowiedziałoby, że tak. Będąc na Powązkach, Cmentarzu Rakowickim, Pęksowym Brzyzku w Zakopanem czy Cmentarzu Łyczakowskim we Lwowie (każdy z nich jest swoistą galerią sztuki), na większości pomników odnajdywałem ślady historii naszej ojczyzny.

Nie inaczej jest w przypadku starego cmentarza w naszej miejscowości. Pod odnowionymi (w części) lub oczekującymi na odnowienie pomnikami oraz tablicami zawarte są historie ludzi szczęśliwych i samotnych, biednych i bogatych, ludzi kochanych i odrzuconych, ludzi niezwykłych i osób zwyczajnych. Wielu z nich mieszkało tu całe swoje życie, inni przybyli z daleka by żyć, mieszkać i umrzeć, jeszcze inni trafili tu zupełnie przypadkowo.

Historia starego dębniańskiego cmentarza jest nierozdzielnie związana z historią parafii rzymskokatolickiej i grekokatolickiej oraz cerkwi budowanej przez kilkanaście lat i poświęconej 5 maja 1864 r. Zgodnie z ówczesnymi zasadami bezpośrednio przy niej został wyznaczony teren pod cmentarz grzebalny. Od 1945 r. po erygowaniu przez arcybiskupa Franciszka Bardę Parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego cerkiew funkcjonuje jako świątynia obrządku rzymskokatolickiego. W latach 1945-47 przybyli do Dębna osiedleńcy wyznaczają nowe miejsce na pochówek – cmentarz przy drodze do stacji kolejowej tzw. „stawisko”, którego użytkowanie ze względu na zbyt wysoki poziom wód gruntowych kończy się w 1947 r. ekshumacją 38 grobów i przeniesieniem ich na stary cmentarz.

Dopiero podczas prac scaleńiowych prowadzonych w Dębnie w latach 50. wyznaczony zostaje teren pod obecnie funkcjonujący cmentarz, na którym od tamtej chwili dokonywane są pogrzeby. Nieużytkowany, zaniebany, opuszczony, przykościelny cmentarz ulega stopniowej degradacji – zniszczeń dokonuje nieubłagany płynący czas. Uszkodzone pomniki, wiele na-

Zapomniany i zaniedbany cmentarz (gdzieś tu była kiedyś aleja) – luty 2007 r. Fot. K. Krawiec

Podobnie w drugiej części cmentarza, za kościołem – lato 2007 r. Fot. K. Krawiec

Prace pielęgnacyjne na drzewostanie cmentarnym – marzec 2019 r. Fot. K. Krawiec

grobków bez krzyży, z powybijanymi medalionami, powalone od wiatru i starości drzewa, a wśród nich wiekowy (około 500-letni) dąb, niemy świadek historii wielu pokoleń mieszkańców Dębna. Najbardziej zastanawia fakt, dlaczego nikomu z mieszkańców to nie przeszkadzało?

Sytuacja zmienia się z chwilą powstania Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Dębno, które za wszelką cenę starało się zmienić podejście mieszkańców do popadającej w ruinę nekropolii.

Swoją cegielkę (a właściwie kostkę) społeczną dołożył również wójt Krzysztof Sobejko – sierpień 2019 r. Fot. T. Barcikowski

Zarówno proboszcz ks. Jan Mromliński, jak i członkowie stowarzyszenia mieli pełną świadomość, że nie udźwigną kosztów finansowych, jakie trzeba było ponieść, aby ratować cmentarz i wiekowego dęba. Wykonując pierwsze prace porządkowe przygotowaliśmy przyjazny grunt i klimat pod kolejne prace pielęgnacyjno-konserwatorskie, a jednocześnie z ks. Janem

Mromlińskim intensywnie poszukiwaliśmy środków i funduszy zewnętrznych.

23 maja 2008 r. decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków cmentarz grekokatolicki w Dębnie zostaje wpisany do rejestru zabytków jako niekwestionowane dobro kultury. W uzasadnieniu decyzji czytamy: (...) Zachowane nagrobki na cmentarzu w Dębnie prezentują wyrówna-

Aleja cieszy i napawa dumą. Minęło trzynaście lat od wykonania pierwszych prac. Fot. K. Krawiec

Przybywają kolejne metry – listopad 2020 r. Fot. K. Krawiec

ny poziom artystyczny o cechach charakterystycznych dla tzw. kamieniarki bruśnieńskiej. Charakterystyczny typ formalny nagrobków bruśnieńskich, który powtarza się na cmentarzu w Dębnie to kamieniny – przeważnie z twardego wapienia lub piaskowca – prostopadłościenny, wielostopniowy cokół z krzyżem z płaskorzeźbą figurą Chrystusa i figuralną grupą pasyjną u podstawy lub ozdobnie zakończonych ramionach krzyża. Z tego względu zachowany zespół nagrobków na cmentarzu w Dębnie stanowi cenny przykład rodzimej sztuki sepulkralnej.*

Dzięki tej decyzji, parafia zyskuje możliwość ubiegania się o środki zewnętrzne na ratowanie starej nekropolii, z czego skrupulatnie korzysta do dziś. W okresie 2007-18 pozyskane dotacje z MKiDN, Podkarpackiego

Urzędu Marszałkowskiego, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Powiatu Leżajskiego, Wójta Gminy Leżajsk, Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, Leżajskiego Stowarzyszenia Rozwoju i Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Dębno, zamknęły się w kwocie 210 000 złotych, a wartość prac wykonanych na cmentarzu przekracza 313 000 złotych. W tym okresie wykonano prace porządkowe, ogrodzono cały cmentarz, odrestaurowano 22 zabytkowe pomniki (nagrobki), odbudowano aleję cmentarną, dokonano nasadzeń drzew i krzewów, dwukrotnie przeprowadzono prace konserwacyjno-pielęgnacyjne na pomniku przyrody. Wykonany został ogromny zakres prac, a mieszkańcy Dębna przepracowali społecznie tysiące godzin.

Za kadencji obecnego proboszcza ks. Tadeusza Barcikowskiego parafia kontynuuje prace na zabytkowym cmentarzu. Z pomocą finansową Gminy Leżajsk wykonuje (w okresie 2018-2019) prace pielęgnacyjne obejmujące cały drzewostan cmentarny (77 drzew).

Wartość prac zamknęła się w kwocie około 2300 zł przy prawie 20 000 zł dotacji. Z chwilą ukończenia prac przy drzewostanie, parafia podjęła duże wyzwanie, jakim jest przebudowa alejki cmentarnej, polegające na wykonaniu nawierzchni z kostki granitowej. Zamierzenie bardzo ambitne (i kosztowne), ale dzięki pomocy finansowej obecnego Zarządu Powiatu Leżajskiego ze starostą Markiem Śliżem na czele i zaangażowaniu dużej grupy mieszkańców w sierpniu

2019 r. w ramach I etapu wykonano około 50% zakresu robót.

W październiku rozpoczęto prace w ramach II etapu, a w listopadzie 2020 r. udało się zakończyć przebudowę alejki. Wartość pozyskanej dotacji z Powiatu Leżajskiego wynosi 35 000 zł przy całkowitym koszcie inwestycji 72 630 zł. Na wspomnianą kwotę, oprócz dotacji, składa się praca społeczników i wkład finansowy parafii. Przy budowie alejki pracowało bardzo wielu mieszkańców (społeczników), ale dwóch z nich: Antoni Charko i Zbigniew Czapla pracowali od pierwszego do ostatniego metra układanej kostki (16 dniówek roboczych).

Kazimierz Krawiec

* Fragment uzasadnienia wpisania dobra kultury do rejestru zabytku (Przemysł, 23.05.2008r. archiwum Parafii w Dębnie)

Odbiór prac wykonanych w ramach I etapu – sierpień 2019 r. Fot. T. Barcikowski

Efekt końcowy naszych prac. Fot. K. Krawiec

Rośnie przemoc wobec dzieci w dobie pandemii

Pandemia wywróciła nasze życie do góry nogami. Obecny czas to sprawdzian z naszych wzajemnych kontaktów. Taka sytuacja ma zapewne swoje niepodważalne plusy. Rodzice i dzieci mogą dzięki niej rozwijać pozytywne relacje. Izolacja może też oznaczać większą bliskość między domownikami oraz wyzwolenie kreatywności u członków rodziny. Niestety, istnieje też jej ciemna strona. Nieustanne przebywanie ze sobą dorosłych i dzieci w czterech ścianach często generuje konflikty, a najmłodsi są najbardziej narażeni na przemoc domową.

Fot. icomp/freepik.com

O zjawisko przemocy domowej i szczególnie trudną sytuację, w jakiej znalazły się dzieci pytamy

Małgorzatę Kosak,

nauczyciela-psychologa w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Leżajsku.

**Poradnia
Psychologiczno - Pedagogiczna
w Leżajsku**

Małgorzata Kurasz: Dorośli mają teraz mnóstwo problemów – ich samych mogą trapić lęki, są niepewni, martwią się o sytuację zawodową i finansową. Boją się też zakażenia. Tak duże napięcie u dorosłych przecież musi mieć wpływ na ich równowagę psychiczną ich dzieci...

Małgorzata Kosak: Obecna sytuacja ma zdecydowanie większy wpływ na rozwój i zachowanie u dzieci niż nam się wydaje. My dorośli, bardzo często nie mówimy dzieciom, co obecnie się dzieje, a one nie pytają, bo najczęściej boją się zapytać. W takiej sytuacji nadrabiają niejako niewiedzę swoją wyobraźnią, która u dzieci nie zna granic. A stąd już bardzo blisko do dużych trud-

ności emocjonalnych związanych przede wszystkim z brakiem poczucia bezpieczeństwa. Obecnie wszyscy, także my dorośli mierzymy się z brakiem przewidywalności – nie wiemy, jak długo potrwa pandemia, jakie będą obowiązywać ograniczenia. To wszystko powoduje, że napięcie emocjonalne nie spada całkiem, nie ma takiego momentu, że możemy wziąć głęboki oddech i pomyśleć, że teraz będzie spokojniej. A dzieci jeszcze mocniej na wszystko reagują. Według mnie, problem polega również na tym, iż rodzice nie chcą się konfrontować z takimi sytuacjami. Nam – rodzicom często wydaje się, że przecież dzieci są w bardzo komfortowej sytuacji. Nie muszą wychodzić do szko-

ły w przypadku nauki zdalnej, siedzą cały dzień w domu, więc mają spełnione wszystkie warunki wygody. A tak naprawdę to wszystko może powodować bardzo destrukcyjne emocje, bo przecież młodzież kształtuje swój rozwój na podstawie kontaktów przede wszystkim z rówieśnikami, dla nich już sam fakt konieczności podporządkowania się do istniejących obustronnych jest nie lada wyzwaniem. Pamiętajmy, że starsze dzieci i młodzież wchodzi w trudny okres buntu. A obecna sytuacja z pewnością nie pomaga w rozładowywaniu napięcia a z pewnością sprzyja ich kumulacji.

Jakie zachowanie dziecka powinno zwrócić uwagę rodzica?

Na pewno to, co powinno zwrócić naszą uwagę to zachowanie, którego wcześniej nie zauważyliśmy u naszego dziecka, np. jest mniej rozmowne, gorzej śpi czy straciło apetyt. To oczywiście nie powoduje od razu konieczności udania się do psychologa z dzieckiem, ale na pewno powinniśmy się bacznie przyjrzeć jego emocjom. W takiej sytuacji należy zapy-

tać po prostu o co chodzi, czym się martwi, o czym myśli. Choć niejednokrotnie jest tak, że ono samo nie wie, co się z nim dzieje. A jeszcze trudniej jest opisać swój stan bardzo małemu dziecku. Dlatego musimy dużo z dziećmi rozmawiać, tłumaczyć i opisywać. I oczywiście robić to językiem adekwatnym do wieku dziecka.

Warto też pamiętać o tym, by nie tworzyć ograniczeń w naszym życiu tam, gdzie ich nie ma. Nie bójmy się rozmawiać z dziećmi, i nie bójmy się powiedzieć po prostu „nie wiem”. Wydaje mi się, że dużo większą niepewność wlejemy w dziecko dając mu odczuć, że my wszystko wiemy, a ono czegoś nie wie i to sprawia, że czuje się gorsze. Nie udowadniajmy dzieciom, że znamy odpowiedzi na wszystkie pytania, gdy w rzeczywistości tak nie jest. Dziecko słysząc odpowiedź np. mamy: „Chciałabym to wiedzieć, ale nie wiem” czuje, że również rodzic nie wie wszystkiego tak jak ono i przez to nie tworzy się w nim obawa dezorientacji i strachu. Bo mama też przecież tego nie wie. Nie bójmy się powiedzieć

dzieciom, że czegoś nie wiemy, że nie decydujemy o wszystkim i nie mamy wpływu na to, że np. ktoś zachorował.

Jeśli rodzic choruje, dziecko musi to przeżywać. Jak tłumaczyć dzieciom ryzyko przymusowego pobytu w szpitalu, a nawet śmierci?

Na pewno trzeba mówić o tym dzieciom dopiero wtedy, kiedy faktycznie taka sytuacja będzie mieć miejsce. Nie mówmy dzieciom o tym czego nie ma, żeby ich niepotrzebnie nie stresować. Dzieciom należy mówić o faktach. Mówimy o tym, co się dzieje i co do czego mamy pewność. Nie zasypujemy dzieci informacjami, o które nie pytają. Ale też trzeba pamiętać, że czasem dzieci nie pytają, bo boja się zapytać, ale to nie oznacza, że nie chcą wiedzieć. Mówmy o tym, co jest istotne w danym temacie, nie przelewając na dzieci naszego lęku i strachu. I powtórzę to, o czym wspomniałam już wcześniej – mówmy językiem dostosowanym do wieku dziecka.

Czy zamknięcie w domach powoduje większy niż dotąd problem z agresją? Czy negatywne emocje związane z izolacją mogą być przyczyną

zachowań przemocowych wobec dzieci?

Odpowiadając na to pytanie chciałabym przytoczyć wyniki badań dotyczących stanu obecnych emocji dzieci i młodzieży, które przeprowadziła ostatnio Fundacja „Dajemy Dzieciom Siłę”. Na początku chcę wspomnieć o tych pozytywnych, a mianowicie w grupie 13-15 latków aż 67% wskazało osobę, z którą mogłoby porozmawiać o obecnej sytuacji. Dodam, iż najczęściej to był rodzic, a konkretniej mama. To dobra informacja, ponieważ pokazuje, iż dla tych nastolatków rodzic jest tą osobą, którą obdarzają zaufaniem i na którego mogą liczyć.

Zła informacja to taka, że z tych badań wynika, iż przemoc przeniosła się ze świata realnego do wirtualnego, czyli zmienił się jej charakter, ale nie nasilenie. Dzieci będąc więcej czasu w domu i spędzając czas przy komputerze dostały nowe narzędzie używania przemocy, czyli internet. Warto w tym miejscu wspomnieć, iż należy wymienić dwa rodzaje przemocy: rówieśniczą – obecnie bardzo rozpowszechnioną – oraz przemoc dorosłych względem dzieci. W przypadku tej drugiej dorośli nie radząc sobie z własnymi emocjami

odreagowują na tych, których mają „pod ręką”, czyli najczęściej dzieciach. Często jest to przemoc w tzw. „białych rękawiczkach”, bo nie widać siniaków, a jej formy to: głupie uwagi, komentarze, wyśmiewanie, porównywanie. A co gorsze, rodzic wmawia sobie i dziecku, że to dla jego dobra.

6 listopada 2020 roku ruszyła kampania społeczna „Pandemia przemocy”, której celem jest zapobieganie przemocy wobec dzieci i zachęcenie innych do reagowania, gdy są świadkami ich krzywdzenia. Gdy podejrzewamy w danej rodzinie agresję względem dziecka, jak można pomóc takiemu dziecku krzywdzonemu w czterech ścianach własnego domu?

Moim zdaniem czasem wystarczy nawet nasza mała interwencja. Nie bójmy się zwrócić uwagę w sklepie rodzicowi, który szarpie swoje dziecko. To na pewno bardzo pomaga dziecku, ponieważ widzi ono, że inny dorosły stawia granice takim zachowaniom. Nasza reakcja czasem może uchronić to dziecko przed tragedią lub wielką krzywdą. Gdy nie pomagają nasze upomnienia należy zgłosić nasze podejrzenia do odpowiednich instytucji. Chroń-

my dzieci, bo one najczęściej są i bezbronne. Warto tu wspomnieć jeszcze o przemocy psychicznej, która jest równie dotkliwa dla dziecka co fizyczna. Dziecko, które jest wyzywane, wyśmiewane i obrażane na pewno te same zachowania będzie przejawiał w stosunku do innych osób. Utożsamia się ze swoim rodzicem – agresorem, bo widzi tylko w takim zachowaniu sposób na przetrwanie.

Na koniec spróbujmy znaleźć w izolacji jakieś zalety. Jak, według pani, można przekuć ją w coś dobrego?

Mimo panującej pandemii starajmy się być optymistami. Obostrzenia na pewno zmusiły nas do zwolnienia tempa życia. Przewartościmy swoje priorytety, postawmy na spokój, który tak bardzo jest teraz nam potrzebny. Nam i naszym bliskim. Przed nami magiczny czas Świąt Bożego Narodzenia. I w dużej mierze to od nas przecież zależy, w jakich emocjach je przeżyjemy. Pandemia przecież nie zniknie, obostrzenia zapewne w jakimś stopniu też pozostaną, ale postarajmy się, by nie było w nas gniewu i złości, by cieszyć się tym co mamy. Czego wszystkim życzę.

Dziękuję za rozmowę.

SP ZOZ w Leżajsku w gronie dwunastu podmiotów leczniczych, które otrzymają środki z budżetu państwa na modernizację instalacji tlenowych

Jeszcze w grudniu tego roku do Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Leżajsku trafią środki z budżetu państwa w wysokości 330 tys. zł na „Rozbudowę i modernizację wewnętrznej i zewnętrznej instalacji tlenowej w SP ZOZ w Leżajsku”.

Środki zostaną przeznaczone na finansowanie zadań związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zwanej „COVID-19”.

Umowa Nr 7/Tlen/2020 w sprawie realizacji zadania z zakresu administracji rządowej przez powiat obejmującego rozbudowę lub modernizację przyszpitalnej instalacji tlenowej, została podpisana w dniu 3 grudnia 2020 r. pomiędzy Woje-

wodą Podkarpackim, a Powiatem Leżajskim.

W ramach inwestycji zostanie zrealizowane:

- modernizację stacji rozprężania tlenu z butli oraz zasilania w tlen gazowy ze stacji tlenu ciekłego,
- wykonanie instalacji do zaopatrywania w tlen medyczny niezbędnej do podłączenia dodatkowego zbiornika na tlen ciekły,

- dostawa i dzierżawa dodatkowego zbiornika na tlen ciekły wraz z wykonaniem niezbędnej infrastruktury techniczno-budowlanej,
- modernizacja instalacji wewnętrznej tlenu, wymiana wyeksploatowanych punktów poboru, zakup dodatkowego wyposażenia.

Inwestycja zostanie zrealizowana do końca 2020 roku.

Pandemia wpłynęła na wiele aspektów naszego życia. Zweryfikowała nasze potrzeby, wymusiła uważne przyjrzenie się sobie, relacjom z innymi ludźmi, stworzyła niejako nową rzeczywistość. A jak wpłynęła na wiarę w Boga? O to pytamy Kustosza Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Leżajsku o. Klaudiusza Barana.

Kościół i wiara w czasach pandemii

Małgorzata Kurasz: Ojciec Kustoszu, czas pandemii sprawił, że obecnie żyjemy w innym świecie, oderwaliśmy się od naszych aktywności towarzyskich i zawodowych. Przewartościliśmy nasze marzenia. Teraz najważniejsze jest dla wszystkich zdrowie, nasze i naszych bliskich. Spytałem przewrotnie: co koronawirus nam dał? Czy widzi o. Kustosz jakieś dobre strony tej sytuacji?

O. Klaudiusz Baran: Myślę, że przede wszystkim koronawirus wiele nam zabrał. Straciliśmy sporo elementów naszej wolności, które wydawały się czymś oczywistym i niezagrożonym. A co nam dał koronawirus? Myślę, że przede wszystkim dał nam okazję odkrycia, co tak naprawdę jest najważniejsze w naszym życiu, co jest jego sensem. Czas pandemii z pewnością był okazją do docenienia, budowania i pogłębiania więzi rodzinnych, ale także sposobnością do odkrycia kruchości naszego życia. Myślę również, że czas pandemii uzmysłowił nam jak wiele wartości i dóbr nie doceniamy, dopóki ich nie tracimy. Zatem to może też być dla nas czas uczenia się wdzięczności za to, co posiadamy, za możliwości, które są nam dane.

A jak ocenia o. Kustosz wpływ epidemii na naszą wiarę? Czy epidemia COVID-19 pokazała, uświadomiła, czy też ujawniła jakąś prawdę o Kościele w Pol-

sce? Czy pokazała coś ważnego, co skłania do zadowolenia, a może raczej niepokoi?

Myślę, że epidemia ukazała płytkość wiary wielu chrześcijan, koncentrację na tym, co tylko zewnętrzne, na przyzwyczajeniach i nawykach związanych z wiarą. W mojej ocenie rysuje się wielka potrzeba katechezy nie tylko dla dzieci i młodzieży, ale i dla dorosłych, która wyjaśniałaby najważniejsze prawdy naszej wiary. Z drugiej strony nie należy zapominać, że wiele osób w tym czasie pogłębiło swoją wiarę i relację z Bogiem, co bardzo cieszy i napawa optymizmem.

W kościołach były tłumy – dziś jest garstka. Z jednej strony pandemia wymusza głębsze myślenie o sensie życia, z drugiej pojawiają się np. obawy, że część dotychczasowych uczestników niedzielnych praktyk do kościołów już nie powróci.

Pandemia wywołała swoisty kryzys wiary w sercach wielu chrześcijan. A każdy kryzys ma dwa rozwiązania: albo spowoduje rozwój i wejście na wyższy poziom, albo przyczyni się do upadku. Być może, że w wielu przypadkach pandemia spowoduje odejścia od Kościoła pewnych osób, ale pytanie brzmi, czy te osoby kiedykolwiek były we wspólnocie Kościoła, czy naprawdę do niego należały? Myślę, że czas pandemii ujawnia, co mamy w sercach. Ci gorliwi zostają w Kościele i pogłębiają swoją wiarę, inni nie wykorzy-

stują szansy na rozwój w wierze i odchodzą. To jest czas swoistej oczyszczenia.

Przed nami Święta Bożego Narodzenia. Zapewne nie będą takie, do jakich przywykliśmy. Roznoszenie opłatków po domach, tłumy na pasterce i ksiądz chodzący po kołędzie – tego w tym roku albo w ogóle nie będzie, albo w bardzo okrojonej formie. Pandemia zmusza nas niejako do złamania tradycji. Jak przetrwać ten czas z daleka od swoich bliskich i bez znanych nam od zawsze zwyczajów i praktyk?

Myślę, że najważniejszą kwestią jest uświadomienie sobie, iż mimo pandemii, różnego rodzaju ograniczeń, łamanie tradycji, które nas spotyka, istota świąt jest zachowana. Najważniejsza prawda jest niezmienna: Bóg się rodzi, Jezus przychodzi do nas. I paradoksalnie te święta mogą być okazją do głębszego wnikięcia w tajemnicę Bożego Narodzenia i uświadomienia sobie, że Pan Jezus, Syn Boży, przyszedł na ziemię i żył też w czasach trudnych, wybrał bardzo ubogą rodzinę, najpierw doświadczył tułaczki, a potem całkowitego odrzucenia. Jak my dzisiaj, tak i On przed wiekami, też doświadczył różnorodnych ograniczeń wynikających z naszej ludzkiej natury, z ówczesnej sytuacji społecznej, ekonomicznej i politycznej. Wszystko to zrobił dla nas, by nam przynieść

i ukazać bliskość Boga, Jego solidarność, z troską i zaangażowaniem w poszukiwanie zagubionego i cierpiącego człowieka. Dlatego, choć w te święta dotkną nas różnego rodzaju ograniczenia, nasze serca może przepełnić radość i nadzieja, bo mimo pandemii, Jezus, to Emmanuel – Bóg z nami. Zatem, pod względem duchowym mogą to być bardzo owocne święta, ale potrzeba nam głębszego spojrzenia, spojrzenia wiary na otaczającą nas rzeczywistość.

Rok 2020 dobiega końca, warto więc pokusić się o pewne podsumowanie. W leżajskim sanktuarium nie ustają prace konserwatorskie. Co udało się zrobić w tym roku i jakie działania remontowe planowane są na przyszły rok?

Mijający rok był z pewnością trudnym czasem. Epidemia, której doświadczamy zmieniła w znaczący sposób naszą codzienność. Ograniczenie kontaktów, odwołane spotkania i imprezy to rys charakterystyczny tego roku. W tym kontekście cieszy, że jednak udało się w Leżajsku zorganizować II Mistrzostwa Polski Liturgicznej Służby Ołtarza w Siatkowie, które odbyły się w dniach 26-27 września br. Cieszy fakt, że impreza przeniesiona z marca się odbyła i że ponownie triumfowali w niej ministranci z naszej bernardyńskiej parafii i wspólnoty LSO.

Jeśli chodzi o prace konserwatorskie, to bardzo cieszy nas zakończenie renowacji głównego ołtarza w bazylice. Była to bardzo poważna i kosztowna inwestycja, rozpoczęta przez poprzedniego kustosza o. Sylwestra Skirlińskiego. Dzięki uzyskanym dofinansowaniom i wsparciu naszych dobrodziejów możemy już cieszyć się pięknym odrestaurowanym ołtarzem. Odnowiona została również kolumna z figurą Jezusa Frasobliwego na placu przy bazylice. W najbliższych dniach również powinien pojawić się w bazylice drugi żyrandol, który doświetli przestrzeń nawy głównej pod chórem.

Jeśli chodzi o przyszłość to najważniejsze są kwestie związane z poprawą bezpieczeństwa przeciwpożarowego bazyliki i klasztoru oraz konserwacja więzby dachowej na bazylice.

Zespół Szkół Licealnych w Leżajsku

Stypendyści programu stypendialnego Województwa Podkarpackiego

Zarząd Województwa Podkarpackiego w ramach realizacji projektu pn. *Wsparcie stypendialne dla uczniów zdolnych – szkolnictwo ogólne oraz szkolnictwo zawodowe – rok szkolny 2020/2021* przyznał stypendia w kwocie po 4 000 zł 15 uczniom Liceum Ogólnokształcącego nr 1 oraz 18 uczniom Technikum nr 2 w Zespole Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku. Wsparcie finansowe młodzieży zostało udzielone za wysokie wyniki w nauce oraz osiągnięte sukcesy w olimpiadach i konkursach. Uczniowie, realizując

Indywidualne Plany Rozwoju opracowane wraz ze swoimi nauczycielami, będą mogli zakupić sprzęt komputerowy i pomoce dydaktyczne, niezbędne do rozwoju edukacyjnego i zawodowego.

Gratulujemy stypendystom i jesteśmy przekonani, że otrzymane środki finansowe przyczynią się do dalszych sukcesów młodzieży oraz wpłyną na zwiększenie motywacji do nauki i zdobywania nowych kompetencji.

Marta Makówka

CHROBRY z certyfikatem

Społeczność Zespołu Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku włączyła się w akcję „Łączmy nas krew, która ratuje życie”, promującą honorowe krwiodawstwo.

W ramach projektu na godzinach wychowawczych realizowane są zajęcia kształtujące pozytywne postawy prospołeczne oraz uzupełniające wiedzę na temat HONOROWEGO ODDAWANIA KRWI wśród uczniów. Szkoła działa pod patronatem Ministerstwa Zdrowia i Narodowego Centrum Krwi we współpracy z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Rzeszowie. Wyżej wymienione instytucje zaopatrzyły szkołę w materiały edukacyjno-promocyjne m.in. quizy, filmy i ulotki.

Mając na uwadze ciągłe zapotrzebowanie na krew, która ratuje ludzkie zdrowie i życie zachęcamy pełnoletnich uczniów, rodziców, pracowników szkoły oraz społeczność lokalną do

wsparcia akcji. Pamiętajmy, że krwi nie można niczym zastąpić, ani też sztucznie wyprodukować, dlatego musimy się nią dzielić. Idźmy za przykładem Dyrektora Waldemara Tłuczka, który regularnie oddaje krew i zgłaszamy się do najbliższego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa. Szczegółowe informacje zamieszczone są na stronie internetowej Zespołu Szkół Licealnych w Leżajsku www.zslchrobry.lezajsk.pl oraz na stronie www.twojakrew.pl.

ZSL

Erasmus +

w Zespole Szkół Licealnych w Leżajsku

Trudno policzyć, który to już projekt Erasmusa realizowany przez ZSL w Leżajsku. Mimo pandemii koronawirusa i związanych z nią ograniczeń i obostrzeń, szkoła rozpoczęła nowy projekt partnerski w ramach akcji KA229.

Koordinatorem projektu jest szkoła z Serbii, a partnerują im, oprócz ZSL, szkoły z Turcji, Rumunii i Grecji. Projekt nosi tytuł „Hold Everyone Together” (Trzymajmy się Razem) w skrócie HET, a jego głównym celem i założeniem jest promowanie idei tolerancji, przeciwdziałanie rasizmowi oraz wszelkim formom wykluczenia społecznego uczniów. Poprzez szereg działań i szkoleń mamy nadzieję podnieść umiejętności kluczowe naszych wychowanków oraz wspomóc ich w integracji z rówieśnikami i zapewnić im równe szanse w dostępie do edukacji, a w przyszłości – pracy.

W programie są również wyjazdy do krajów partnerskich dla uczniów i nauczycieli. Jesteśmy pełni nadziei, że sytuacja epidemiologiczna pozwoli na zrealizowanie tych założeń i nasi uczniowie będą mogli skorzystać z możliwości wyjazdów i współpracy z młodzieżą z innych krajów europejskich.

Projektem w szkole zajmuje się Renata Pytko oraz kilku innych nauczycieli. Zapraszamy do współpracy uczniów oraz ich rodziców. Mamy nadzieję, że i tym razem uda nam się zrealizować wszystkie nasze założenia.

Koordinatorzy projektu dziękują dyrektorowi Zbigniewowi Trębaczowi, naczelnikowi Wydziału Edukacji i Spraw Społecznych w Starostwie Powiatowym w Leżajsku Aurelii Kryli oraz pracownikom powiatu za wsparcie i pomoc przy dopełnianiu formalności związanych z rozpoczęciem projektu.

Renata Pytko

Wiktor Banaś, Arkadiusz Wojas, Sara Niemirska, Magdalena Koń, Jakub Flis, uczniowie technikum informatycznego i programistycznego otrzymali wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie kampanii społecznej #STOPFEJKFRIENDS.

Kampania została poświęcona problemowi palenia papierosów przez młodych ludzi, a jej celem jest zwiększenie świadomości młodzieży na temat szkodliwości używania e-papierosów i palenia papierosów. Zadanie konkursowe polegało na stworzeniu projektu spotu dla kampanii promującej modę na niepalenie.

Projekt filmu #STOPFEJKFRIENDS

Spot ma zaprezentować historię nastolatki wpadającej w nałóg palenia. Uzależnienie od papierosów przyjmie symboliczną formę: pluszowej zabawki, która na początku filmu ma objawić się widzowi jako uroczy towarzysz, pojawiający się w trudnych chwilach (np. przed egzaminem w szkole, po kłótni z rodzica-

Zespół Szkół Technicznych w Leżajsku

Uczniowie ZST wyróżnieni

w ogólnopolskim konkursie kampanii społecznej Ministerstwa Zdrowia #STOPFEJKFRIENDS

mi lub zerwaniu z chłopakiem). Z dumą pokazuje się wraz z nastolatką na zdjęciach w mediach społecznościowych oraz na spotkaniach towarzyskich. Zawsze wspiera i pociesza nastolatkę poprzez serdeczny uścisk, który jest uosobieniem wypalonego papierosa. Jednak z każdą chwilą wygląd pluszaka delikatnie zmienia się. Jest on coraz bardziej brudny, potargany i poszarpany.

Punktem zwrotnym opowieści jest moment, gdy nastolatka wchodząc do pokoju, przyłapuje zabawkę na brutalnym ściskaniu jej młodszej siostry. Dziecko zaczyna się dusić. W tej chwili zabawka wygląda zupełnie inaczej niż na początku filmu.

Na tym etapie pozwalamy sobie na usunięcie z filmu wszystkich symbolicznych elementów, ukazując rzeczywistość.

Nagle, zamiast pluszowej zabawki, widzimy kaszlące dziecko i zmartwioną siostrę. Po czym, pokrótce widzimy wszystkie uprzednie sceny z udziałem misia, jednak zamiast zabawki ob-

serwujemy papieros w dłoniach nastolatki.

Spot ma na celu ukazanie powiązań między stresem a nałogiem oraz fizyczny i emocjonalny wpływ na osobę w otoczeniu pa-

lacz. Naszym zamiarem jest odniesienie się do takich pojęć jak: biernie palenie oraz wpływ palenia na drugiego człowieka.

ZST

Konkursowa jesień w ZST

Koniec października i listopad zaowocowały dobrymi wynikami uczniów leżajskiego Zespołu Szkół Technicznych w olimpiadach i konkursach przedmiotowych.

Paweł Bosak, Łukasz Tudryn, Jakub Miśło z technikum mechatronicznego zyskali awans do drugiego etapu konkursu "Matematyka w technice dla technika". Adam Łój z technikum mechanizacji rolnictwa i agrotechniki – awans do finału wojewódzkiego Olimpiady Wiedzy BHP w Rolnictwie Indywidualnym. Marek Tutka, Adrian Kostyra, Krzysztof Sternik z technikum informatycznego przeszli do etapu wojewódzkiego konkursu CyberSkiller Challenge Polska. Martyna Lorenc i Sara Niemirska z technikum informatycznego awansowały do etapu okręgowego Olimpiady Wiedzy o Mediach, zaś Kacper Potaczala, Dominik Włodarczyk, Daniel Studzienny, Bartłomiej Zygmunt, Adrian Kostyra, Marek Tutka, Katarzyna Goździewska, Karol Panek, Mateusz Mączka z technikum informatycznego i technikum programistycznego dostali się do półfinałów konkursu programistycznego Pix Programming Challenge PL.

ZST

22 uczniów Zespołu Szkół Technicznych w Leżajsku otrzymało stypendia Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie

W bieżącym roku szkolnym siedemnastu uczniów technikum i pięciu branżowej szkoły I stopnia otrzymało stypendium w ramach projektu „Wsparcie stypendialne dla uczniów zdolnych – szkolnictwo zawodowe – rok szkolny 2020/20201” realizowanego przez Urząd Marszałkowski w Rzeszowie.

Otrzymane stypendium, w wysokości 4 tysięcy złotych, uczniowie przeznaczą na zakup pomocy dydaktycznych, książek, literatury fachowej, przydatnych w zdobywaniu wiedzy zawodowej.

Opiekunowie stypendystów przygotowali Indywidualny Plan Rozwoju dla każdego z uczniów. Znalazły się w nim m.in. takie punkty jak: udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, przeprowadzanie różnego rodzaju badań i projektów związanych z obranym kierunkiem nauki, poszerzanie zainteresowań związanych z naukami ścisłymi i przedmiotami zawodowymi, udział w ćwicze-

niach i wykładach organizowanych przez uczelnie wyższe, ukończenie różnego rodzaju kursów oraz zdobycie certyfikatów. Dzięki temu młodzież bierze udział w przedsięwzięciach rozwijających ich zainteresowania przedmiotami zawodowymi. Indywidualne podejście do ucznia wyznacza kierunki rozwoju młodzieży i prowadzi do wzrostu wiedzy i umiejętności. Realizacja Indywidualnego Planu Rozwoju w połączeniu z udzielonym wsparciem finansowym na pewno zapracuje dobrze przygotowaną kadrą pracowniczą.

ZST

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Leżajsku

Laureaci konkursu

wiedzy o kulturze wołoskiej i tradycjach pasterskich

Uczniowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. św. Jana Pawła II w Leżajsku wzięli udział w konkursie plastycznym, którego organizatorem było Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia „Pro Carpathia”, a koordynatorem była Fundacja Instytut Regionalny z siedzibą w Rzeszowie.

Karolina Karaś
– uczestniczka konkursu

Mikołaj Witwer i Konrad Leško
– laureaci konkursu

Konkurs był organizowany w ramach projektu pt. „Na Wołoskim Szlaku” finansowanego z PROGRAMU FUNDUSZ INICJATYW OBYWATELSKICH na lata 2014-2020. Do konkursu na wykonanie plakatu popularyzującego wiedzę o kulturze wołoskiej i tradycjach pasterskich przystąpili: Miko-

łaj Witwer ze szkoły branżowej, który został zwycięzcą i otrzymał nagrodę o wartości 200 PLN (w formie karty podarunkowej do Empiku), Konrad Leško ze szkoły podstawowej, którego praca została wyróżniona oraz Karolina Karaś, również ze szkoły podstawowej. Głównym celem projektu jest wzrost an-

gażowania się mieszkańców pogranicza polsko-słowacko-ukraińskiego w obrębie województwa podkarpackiego w działania na rzecz swoich wspólnot poprzez rozwijanie edukacji kulturalnej za sprawą realizacji co najmniej 12 inicjatyw lokalnych związanych z dziedzictwem wołoskim. Celem konkursu był wzrost wie-

dzy u młodzieży o kulturze wołoskiej i tradycjach pasterskich. Wołosi byli wędrownym ludem pasterskim, pochodzącym z Rumunii, który kolonizował tereny górskie i podgórskie Europy Środkowej do XII-XVIII wieku. Zasiadali tereny na tzw. surowym korzeniu, prowadzili gospodarkę pasterską i wypas owiec. Stopniowo porzucali pasterstwo transhumancyjne na rzecz zakładania osad na prawie wołoskim. Wskutek ciągłego przemieszczania Wołosi ulegli rozproszeniu. Funkcjonowali w ramach klanowej struktury plemiennej, posiadali bogatą kulturę i tradycje, obecnie odtwarzane poprzez liczne badania i projekty.

Ała Cwik

SOSW wzięło udział w ogólnopolskich badaniach normalizacyjnych narzędzi diagnostycznych dzieci i młodzieży

Psycholożki ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. św. Jana Pawła II w Leżajsku Agnieszka Bańka oraz Dominika Zych wzięły udział w ogólnopolskim projekcie pt. „Opracowanie i upowszechnienie narzędzi diagnostycznych do oceny zdolności poznawczych dzieci i młodzieży”. Projekt realizowany jest w partnerstwie z SWPS Uniwersytetem Humanistyczno-Społecznym. Badanie przeprowadza największa w Polsce agencja badawcza Pracownia Badań Społecznych sp. z o.o. na zlecenie Instytutu Badań Edukacyjnych. Projekt nadzorowany jest przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego „Wiedza, Edukacja, Rozwój”, Priorytet II: Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty. Mimo ograniczeń związanych z sytuacją epidemiologiczną w naszym kraju badanie normalizacyjne jest nadal realizowane.

Głównym celem projektu jest stworzenie zestawu nowoczesnych narzędzi do oceny i wspierania rozwoju poznawczego dzieci i młodzieży w wieku od 3 miesięcy do 25 lat. Opracowane testy pozwolą na specjalistyczną i kompleksową diagnozę rozwoju poznawczego, opartego na najnowszych badaniach w dziedzinie psychologii edukacyjnej. W projekcie zostaną wypracowane materiały postdiagnostyczne służące do wspomagania procesu terapii i edukacji dzieci, przeznaczone dla psychologów i pedagogów, a także nauczycieli. Zestawy narzędzi zostaną bezpłatnie udostępnione wszystkim publicznym poradniom psychologiczno-pedagogicznym w Polsce. Narzędzia w postaci nowoczesnej aplikacji komputerowej mogą być w łatwy sposób

udostępnione nieograniczonej liczbie placówek. Są także ekonomiczne i łatwe w obsłudze, a także możliwe do rozbudowywania i aktualizowania w przyszłości. W skład zestawu narzędzi wchodzi bateria testów językowych i wykonawczych, które wykonywane są przez badanych na komputerze oraz różne kwestionariusze i skale obserwacyjne przeznaczone do wypełnienia przez opiekunów.

Dobra diagnoza rozwoju poznawczego dzieci i młodzieży jest istotnym krokiem w wyrównywaniu szans edukacyjnych uczniów, wspieraniu ich rozwoju, podejmowaniu różnych działań wspierających i profilaktycznych. Rozpoznanie indywidualnych możliwości, predyspozycji i potrzeb uczniów pozwala na dobre zrozumienie ich funkcjonowania, a co ważne usprawnienie tych obszarów funkcjonowania, które tego wymagają w procesie edukacyjnym bazując na mocnych stronach i umiejętnościach każdego dziecka. Aby dokonać jak najlepszej oceny procesów poznawczych potrzebne są wystandaryzowane specjalistyczne procedury i znormalizowane narzędzia spełniające odpowiednie kryteria diagnostyczne.

Tworzone narzędzia diagnostyczne będą wspierały specjalistów w udzielaniu pomocy uczniom na każdym etapie edukacyjnym – dzieciom, nastolatkom i dorosłym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci młodszych oraz osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Normy do testów zostaną opracowane na podstawie wyników ogólnopolskiej próby dzieci i młodzieży. W zależności od wieku badania mają różną formę i obejmują różne zadania. Badaniami w skali kraju objęto 4800 osób w podziale na 10 grup dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z różnymi niepełnosprawnościami.

Nasze specjalistki przygotowując się do udziału w badaniach uczestniczyły w dwudniowym szkoleniu w Warszawie. Z SOSW została wytypowana grupa 10 uczniów w różnym przedziale wiekowym oraz różnymi niepełnosprawnościami. Psycholożki otrzymały zestawy komputerowe z zainstalowaną aplikacją na potrzeby realizacji badań oraz materiały niezbędne do prawidłowej realizacji tychże badań. W badaniach wzięli również udział rodzice oraz wybrani nauczyciele, którzy zostali poproszeni o udzielenie informacji na temat rozwoju i zdrowia dzieci uczestniczących w badaniach. Nasi wychowankowie wykazywali duże zainteresowanie i zaangażowanie podczas badań. Udział naszej placówki w tym projekcie jest spójny z ciągle rozwijającymi się nowymi technologiami informacyjnymi oraz wyrazem podążania za innowacyjnymi rozwiązaniami. Pojawiające się nowatorskie narzędzia diagnostyczne z wykorzystaniem aplikacji komputerowej stanowią doskonałe wsparcie tradycyjnych metod diagnostycznych dzieci i młodzieży.

Dzięki udziałowi w ogólnopolskim badaniu normalizacyjnym opracowywanych narzędzi mamy okazję jako placówka przyczynić się do rozwoju nowoczesnej edukacji i skutecznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Polsce, uwzględniającej indywidualne podejście do każdego ucznia bazujące na rozpoznaniu oraz wspieraniu mocnych i słabych stron. Mamy także okazję przyczynić się do wsparcia rozwoju placówek edukacyjnych i specjalistycznych w tworzeniu dobrych warunków edukacyjnych oraz trafnych i skutecznych form pomocy uczniom bez względu na ich możliwości czy ograniczenia.

**Dominika Zych,
Agnieszka Bańka**

„Krzyżacy” w Leżajsku

Któż z nas nie słyszał o zamku w Malborku, bitwie pod Grunwaldem i wielkim mistrzu zakonu krzyżackiego? Są to przecież słowa-klucze, bez których nie da się opowiedzieć o średniowiecznej historii Polski. Mało jednak mówi się o historii tego zakonu po hołdzie pruskim (1525 r.), choć istnieje on do dziś. W czasie I wojny światowej na Leżajszczyźnie pojawiła się zaś austro-węgierska jednostka wojskowa symbolicznie związana z tym zakonem.

Po hołdzie złożonym przez wielkiego mistrza polskiemu królowi zakon stracił na znaczeniu, ale przetrwał rozproszony w państwach niemieckich. W 1809 r. rozwiązał go Napoleon, lecz wielki mistrz znalazł schronienie w Wiedniu. Dzięki wydatnemu wsparciu Habsburgów zakon powoli odbudowywał swoje struktury. Zakonnicy z czasem wrócili też do pierwotnej idei, czyli niesienia pomocy ofiarom wojen. W czasie I wojny światowej zakon niemiecki (de facto tylko w Polsce zwany „krzyżackim”) zorganizował cztery szpitale dla żołnierzy c.k. armii. Jeden z nich w październiku 1914 r. przez nieco ponad tydzień przebywał w Przeworsku, niosąc pomoc pięciu tysiącom rannych żołnierzy. Dziś zakon wciąż działa w Austrii i kilku sąsiednich krajach, a siedzibą wielkiego mistrza pozostaje Wiedeń.

Mimo iż potęgą zakonu przeminięła wraz z sekularyzacją Prus, zakon krzyżacki pozostawał potężnym symbolem w krajach niemieckiego kręgu kulturowego. Jego imieniem nazwano w 1902 r. niemiecki 152. Pułk Piechoty stacjonujący w Malborku i Sztumie. Ta jednostka jednak nie ma jednak większego związku z Leżajskiem. Inaczej jest w przypadku pułku piechoty sformowanego w Austrii o wiele wcześniej, bo w 1696 r. Jednostka nosiła numer 4 i nosiła nazwę wyróżniającą, którą stanowił tytuł wielkiego mistrza zakonu krzyżackiego – „Hoch-und Deutschmeister”. Honorowym właścicielem (niem. *Regiments-Inhaber*) pułku zostawał bowiem każdy kolejny mistrz zakonu. Od połowy XIX wieku byli nimi arcyksiężęta z dynastii Habsburgów. W swojej długiej historii pułk stacjonował w licznych garnizonach Austrii, by w 200. rocznicę powstania wieku osiąść na sta-

łe w Wiedniu. Obszar tego miasta wraz z kilkoma powiatami na lewym brzegu Dunaju był jego okręgiem rekrutacyjnym, toteż nic dziwnego, że 95% jego składu stanowili Niemcy austriacy. Pułk należał to armii wspólnej Austro-Węgier i poza honorowym właścicielem nie wyróżniał się niczym szczególnym. Wyłogi na mundurach żołnierzy miały kolor niebieski, a guziki – złoty. W sierpniu 1914 r. wyruszył na front rosyjski jako część wiedeńskiego II Korpusu. Dość szybko, bo już 15 sierpnia 1914 stracił swojego dowódcę – pułkownika Ludwiga von Holzhausena. Niecałe dwa miesiące później, gdy austro-węgierska ofensywa nagle odrzuciła carskie armie za San, „Deutschmeisterzy” pojawili się pod Leżajskiem.

10 października 1914 r. 4. Pułk Piechoty wkroczył od zachodu do Wólki Grodzkiej. Jego trzy bataliony obsadziły następnie wzgórze na wschód od Grodziska. Pułk stanowił odwód (rezervę) korpusu, więc najbliższe dni minęły jego żołnierzom dość spokojnie. Zaangażowani zostali jedynie w budowę drugiej linii umocnień, przygotowywanych w razie gdyby Rosjanom udało się sforsować San. Sąsiedni XIV Korpus, który poniósł porażkę w walkach pod Ruchowem, opuścił rejon Leżajska i przerzucony został pod Nisko. Korpus wiedeński otrzymał więc niewdzięczne zadanie zabezpieczenia ponad dwudziestokilometrowego odcinka frontu na lewym brzegu Sanu. Dowódca II Korpusu, generał von Kirchbach, musiał więc mądrze i oszczędnie rozdysponować swoje skromne siły. 25. Dywizja, do której należał „krzyżacki” pułk, miała przemaszerować z Grodziska pod Leżajsk. 18 października pracujący wciąż przy rozbudowie pozycji na wzgórzach koło Grodz-

Pomnik Deutschmeisterów w śródmieściu Wiednia odsłonięty w 1906 r. (fot. Sławomir Kułacz)

ska „Deutschmeisterzy” otrzymali rozkaz, by przerwać prace i przygotować się od odmarszu. W południe pułk, zebrawszy się koło dworku w Grodzisku Dolnym, pomaszerował do Giedlarowej. Stamtąd sztab pułku oraz jego I i II batalion pomaszerowały do Wierzawic, a III batalion do Podolszyn, gdzie ułokował się w drugiej linii za 31. Batalionem Strzelców i 1. Bośniacko-Hercegowińskim Pułkiem Piechoty. Gdy dowódca III batalionu wysłał patrole naprzód, okazało się, że trafił w lukę między dwiema wspomnianymi jednostkami i postanowił uzupełnić ją własnym batalionem. Następnego dnia, czyli 19 października, dwa pozostałe bataliony wiedeńskiego pułku miały przemaszerować z Wierzawic do Chałupek (obecnie część Leżajska), lecz zostały zawrócone ze względu na ożywioną aktywność przeciwnika. I batalion obsadził stanowiska wzdłuż toru kolejowego koło Wierzawic, a II dalej na południe wzdłuż drogi do Dębna.

Nocą z 19 na 20 października dowódca rosyjskiej 3. Armii Radko Dimitriew nakazał podległym mu jednostkom zdobyć Leżajsk. W tym celu Rosjanie pośpiesznie zbudowali na Sanie most. Na rosyjski atak „Deutschmeisterzy” z III batalionu odpowiedzili zdecydowanym kontratakiem,

odrzucili przeciwnika i zdołali zniszczyć wspomniany most.

Niedługo później II batalion Deutschmeisterów odesłany został na mocno zagrożony front koło Tryńczy, a następnie trafiła tam reszta pułku. Obliczono, że w walkach nad Sanem stracił 30 poległych i 125 rannych, co na tle danych z innych jednostek każe uznać te straty za niewielkie. Jeszcze przed końcem nadszańskich walk pułk odesłano kolejną z Przeworska pod Wolbrom w Królestwie Polskim i już nigdy nie pojawił się w tej części Galicji.

W roku 1938, tuż po Anschlussie Austrii powstała w wiedniu 44. Dywizja Piechoty „Hoch-und Deutschmeister”, która walczyła m.in. w Polsce i Związku Radzieckim. Austriacy nie zapominają o tej historii, ale dziś o wiele chętniej nawiązują do tradycji habsburskiego pułku. Reżyser Ernst Marischka nakręcił o nim w roku 1955 radosny musical, a w Wiedniu posłuchać można koncertów muzyki wojskowej granych przez kapelę w mundurach „Deutschmeisterów”. W centrum tego miasta znajduje się też plac Deutschmeisterów (niem. *Deutschmeisterplatz*), z pięknym pomnikiem stojącym na tle dawnych koszar.

Sławomir Kułacz

Literatura:
Finke E., K(u.)k. Hoch-und Deutschmeister. 222 Jahre für Kaiser und Reich, Graz 1978.

Nagroda Zarządu Województwa Podkarpackiego „Nie zagubić talentu” dla Chóru Cantiamo

Chór Cantiamo – grupa starsza działająca przy Zespole Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku oraz Chór Cantiamo – grupa młodsza działająca przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Władysława Broniewskiego w Leżajsku otrzymały nagrodę pieniężną Zarządu Województwa Podkarpackiego w wysokości 4.000 złotych w ramach programu „Nie zagubić talentu” za osiągnięcia w roku szkolnym 2019/2020.

Program służy wspieraniu młodzieży uzdolnionej i finansowany jest w całości z budżetu Województwa Podkarpackiego. W jego ramach przyznawane są uczniom podkarpackich szkół stypendia za wybitne osiągnięcia artystyczne, naukowe oraz nagrody pieniężne.

BK

Chór Cantiamo otrzymał nagrodę za następujące osiągnięcia:

- Srebrny Kamerton w 39 Ogólnopolskim Konkursie Chórów a'Cappella Dzieci i Młodzieży w Bydgoszczy,
- III Miejsce w 14 Międzynarodowym Festiwalu Chóralnym Varsovia Cantat w Warszawie – pierwszego miejsca nie przyznano,
- Srebrny Dyplom w 10 Międzynarodowym Festiwalu Pieśni Adwentowych i Bożonarodzeniowych w Krakowie – Złotego Dyplomu nie przyznano.

Oba chóry prowadzi Barbara Kuczek.

Ogólnopolski konkurs „Do Hymnu”

„Do Hymnu” to ogólnopolski konkurs dla szkół podstawowych zorganizowany przez Narodowe Centrum Kultury po raz pierwszy w 2018 r. z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. W roku bieżącym odbyła się trzecia edycja wydarzenia, do której tym razem zgłoszona została Szkoła Podstawowa nr 2 im. Władysława Broniewskiego w Leżajsku i wzorem swoich poprzedniczek również odniosła wielki sukces.

Do konkursowego występu ponownie przygotowała uczniów Barbara Kuczek, założycielka oraz dyrygentka wielokrotnie nagradzanej w polskich i międzynarodowych konkursach Chóru Cantiamo, która tak podsumowuje wszystkie trzy edycje: *Regulamin konkursu wyznacza konkretne cele. Spośród wskazanych utworów należy wybrać obowiązkowo „Mazurek Dąbrowskiego” i dwa dowolne utwory zawarte w regulaminie. Wszystkie muszą być wykonane zgodnie z zapisem nutowym. Nie to jednak stanowi trudność. Największym problemem dla mnie było to, że musiała wziąć udział w tym konkursie co najmniej połowa uczniów danej szkoły. Właściwie sama chyba nigdy nie wzięłabym udziału w takim konkursie, ponieważ prowadzę chór trzygłosowy. Są to więc dzieci z predyspozycjami wokalnymi i muzycznymi. Trudno, żeby*

połowa szkoły zaśpiewała wokalnie czysto. Pierwsza edycja odbyła się w setną rocznicę odzyskania niepodległości. Wtedy to dyrektor Szkoły Podstawowej im. św. Franciszka z Asyżu w Jelnej pani Ewa Fołta postawiła mnie przed faktem dokonanym, ponieważ zgłosiła szkołę do tego konkursu. Wzięłam się do pracy zaraz po rozpoczęciu roku szkolnego, gdyż termin przyjazdu komisji konkursowej wyznaczony był na 18 października 2018 r. Ogłoszenie wyników odbyło się na początku grudnia. Na 300 szkół, szkoła w Jelnej zdobyła II miejsce i wygrała 15.000 złotych. W następnym roku chwilowo pracowałam w SP1 i już szkoła została zgłoszona do konkursu już z mojej inicjatywy. Przygotowałam uczniów i zdobyliśmy I miejsce na 250 szkół, dzięki czemu szkoła otrzymała 20.000 zł. Pomyślałam więc, żeby wziąć udział również w kolej-

nej edycji tego konkursu, skoro dwie poprzednie zakończyły się ogólnopolskim sukcesem. W 2020 r. została zgłoszona Szkoła Podstawowa nr 2 im. Wł. Broniewskiego w Leżajsku. Było to dla mnie ogromne wyzwanie, ponieważ poprzednie szkoły w porównaniu z obecną były mało liczne. W obecnej szkole wzięło udział ponad 270 uczniów, więcej niż trzykrotnie w szkołach poprzednich. Samo zsynchronizowanie takiej ilości osób, żeby zaśpiewać równo, a co dopiero czysto, wydawało się niemożliwe. Poza tym wybrałam bardzo trudny repertuar. Obowiązkowo „Mazurek Dąbrowskiego” i dwa z puli wskazanych w regulaminie „Gaude Mater Polonia” Wincentego z Kielczy i niezmiernie trudną, bogatą w melizmaty „Bogurodzicę”. Naprawdę robi to wrażenie, gdy 270 dzieci śpiewa jednogłosowo średniowieczną Bogurodzicę. Naszą

szkołę komisja odwiedziła 25 lutego 2020 r. Mnóstwo dzieci wtedy kaszało, ale zaśpiewały pięknie. Sama byłam pod ogromnym wrażeniem tej ilości i wykonania. Potem niestety ogłoszenie werdyktu się wydłużyło ze względu panującą pandemię. W końcu 16 listopada 2020 r. ogłoszono werdykt. Szkoła Podstawowa nr 2 zdobyła II miejsce w Polsce. Jest to dla mnie, uczniów, jak i całej szkoły ogromny sukces. Podkreślę jeszcze raz, że praca była wyjątkowo trudna ze względu na ilość uczniów, która musiała wystąpić zważywszy na regulamin. Dla mnie to II miejsce jest jak Grand Prix. 27 listopada zadzwoniła do mnie dziennikarka z I programu radia. Przeprowadziła ze mną krótki wywiad na temat tego konkursu. Skierowało ją do mnie Narodowe Centrum Kultury, ponieważ byłam jedynym nauczycielem muzyki w Polsce, który w każdej edycji tego konkursu zdobył czołowe miejsca, przygotowując dzieci z różnych szkół. Audycja pt. „Spacer z kulturą” odbyła się 30 listopada o godz. 17:00.

Tak wysoka ocena wykonania utworów cieszy tym bardziej, że komisja była w tym roku wyjątkowo liczna i złożona ze znakomych pedagogów oraz profesorów uczelni muzycznych i autorytetów polskiej chóralistyki.

BK, NN

Leżajscy patroni

ulic, placów i rond

cz. III

Adam Rycek Koszacki

Ur. 20 grudnia 1908 r. w Jelnej, zm. 12 maja 1941 r. w Leżajsku. Rodowe nazwisko to Rycek. Wg Juliusza Ulasa Urbańskiego, inicjatora nadania jego imieniem ulicy, był wychowankiem leżajskiej rodziny Bronisława i Anny Koszackich. Natomiast Stanisław Kisielewicz w *Od Leżajska do Łodzi* podaje imię opiekuna „Bolesław”. Przed wojną aktywnie działał w strukturach Obozu Narodowego Radykalnego „ABC” w Warszawie. Ok. 1938 r., po powrocie do Leżajska, wszedł w skład koła Stronnictwa Narodowego w Leżajsku razem m.in. z Ludwikiem Więclawem. Od początku okupacji niemieckiej był zaangażowany w kolportaż prasy narodowej, przede wszystkim „Szańca”. Przewoził ją bezpośrednio z Warszawy statkiem wiślanym do Sandomierza, następnie koleją do Leżajska. W tym czasie działał również w strukturach Narodowej Organizacji Wojskowej. Aresztowany 12 maja 1941 r. po donosie konfidenta Franciszka Mecnarowskiego w celi aresztu w Leżajsku przegryzł fiolkę z cyjankiem potasu, aby w śledztwie nie zdradzić kolegów z konspiracji. Ulica Koszackiego łączy ul. Podzwierzyniec z ulicą Lipy we wschodniej części miasta uchwałą Rady Miejskiej z 21 października 2016 r.

Ks. Stanisław Lubas

Ur. 16 kwietnia 1886 r. w Żarnowej (pow. Strzyżów), zm. 21 marca 1942 r. w Dachau. Był jednym z czterech synów Józefa i Tekli z domu Adamczyk, wychowanych przez rodziców w duchu głębokiej religijności i patriotyzmu. Po ukończeniu szkoły powszechnej w Żarnowej, uczęszczał w latach 1901-1908. do I C. K. Gimnazjum w Rzeszowie (obecnie I Liceum im. Stanisława Konarskiego). W klasie V i VI jednym z jego kolegów w oddziale B był Tadeusz Furgalski-Wyrwa. Maturę zdał z odznaczeniem w 1908 r. Następnie wstąpił do Seminarium Duchownego w Przemyślu, gdzie studiował teologię. Świecenia kapłańskie przyjął z rąk biskupa przemyskiego Józefa Sebastiana Pelczara 16 kwietnia 1914 r. Jego pierwszą placówką jako wikariusza była parafia w Mościskach. W 1919 r. został przeniesiony do Leżajska na stanowisko katechety w Miejskim Gimnazjum Realnym. Po upaństwowieniu gimnazjum został mianowany nauczycielem od 1VII 1922 r. Tytuł prefekta otrzymał w 1926 r., zaś jako profesor jest wymieniany w *Sprawozdaniach Dyrekcji...* od 1928 r. Uczył religii rzymskokatolickiej, propedeu-

tyki filozofii, historii, opiekował się biblioteką szkolną oraz nauczycielską. W pamięci młodzieży szkolnej, jak również rodziców i lokalnego społeczeństwa, zapisał piękną kartę jako założyciel i moderator katolickiego stowarzyszenia świeckich – Sodalicji Mariańskiej. Według wspomnienia jego ucznia Zbigniewa Larendowicza: *Ks. Lubas nigdy nie chorował, był niezwykle zdrowym i krępkim mężczyzną. Nawet przy największych mrozach nie nosił rękawic, ani futra, ani ciepłej czapki. Zawsze chodził w czarnym kapeluszu. Mieszkał na ulicy Murarskiej 5. W życiu społecznym udzielał się czynnie w strukturach Stronnictwa Narodowego, również w czasie II wojny światowej. 21 maja 1940 r. sporządził testament na wypadek śmierci, w którym legacje i oszczędności zapisał na rzecz: kościoła farnego, klasztoru oo. Bernardynów, brata Władysława Lubasa, ochronki Sióstr Służebniczek, Sodalicji Mariańskiej (w razie nieistnienia teje – na biedne dzieci z parafii rzymskokatolickiej w Leżajsku) i długoletniej służącej Agnieszki Gacek. 23 lipca 1940 r. został aresztowany (m.in. wraz z proboszczem Czesławem Brodą i katechetą szkoły podstawowej Tomaszem Pacułą). Początkowo był więziony w Jarosławiu i Tarnowie, następnie przewieziony do obozu koncentracyjnego w Sachsenhausen, a stamtąd do obozu w Dachau, gdzie zarejestrowano go pod numerem 22419. Towarzysz jego gehenny ks. Tomasz Pacuła wspominał: *Organizm powoli się wyczerpywał, a w końcu osłabł z głodu, aż pozostał po nim tylko ślad człowieka (...). Ks. Lubas mówił do mnie tak: Gdybym się dostał do szpitala, może bym się jeszcze uratował (...)* szliśmy długo (...). Była to ostatnia Droga Krzyżowa w jego życiu”. Wg świadectwa zgonu wystawionego 15 sierpnia 1946 r. w Dachau, ks. Lubas zmarł 21 marca 1942 r. o godz. 9.00. Został zaliczony do dróg grupy polskich męczenników z okresu II wojny światowej, których proces beatyfikacyjny rozpoczął się 17 września 2003 r. W Leżajsku o jego męczeńskiej śmierci informuje tablica pamiątkowa umieszczona po lewej stronie bocznego wejścia do kościoła farnego w Leżajsku z następującą inskrypcją: *Pamięci księży i parafian leżajskich zamęczonych w obozach zagłady, rozstrzelanych, zaginionych podczas II wojny światowej. W rodzinnej Żarnowej na murze kościoła pw. Maksymiliana Marii Kolbego jest umieszczona tablica poświęcona jego pamięci: Pamięci ks. Stanisława Lubasa 1886-1942 rodaka z Żarnowej, wikariusza parafii w Mościskach i Leżajsku, prefekta Państwowego Gimnazjum im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku, więźnia**

niemieckich nazistowskich obozów koncentracyjnych KL Sachsenhausen i KL Dachau, męczennika za wiarę, Sługi Bożego. Żarnowa 2019, Parafia pw. św. Maksymiliana Marii Kolbe, Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie”. Postać ks. Lubasa została również pokazana w dokumencie filmowym dostępnym pod adresem: <https://www.tvp.pl/regiony-tvp/regiony/rzeszow/historia/podkarpackie-tablice-i-inskrypcje/wideo/ks-stanislaw-lubas/46470786>. Skwer księdza Stanisława Lubasa położony jest w rynku pomiędzy kościołem farnym a plebanią. Uchwałą w tej sprawie Rada Miejska podjęła 13 listopada 2014 r.

Tadeusz Niziński

Ur. 15 stycznia 1895 r. w Uhnowie (obecnie rejon sokalski, obwód lwowski na Ukrainie), zm. 28 maja 1943 r. w Leżajsku. 8 lutego 1934 r. został wybrany burmistrzem Leżajska i funkcję tę sprawował do 10 września 1939 r. W czasie swojej kadencji w maju 1936 r. objął kierownictwo Banku Spółdzielczego w Leżajsku jako naczelny dyrektor. W październiku 1936 r. pod swoim przewodnictwem zawiązał Miejski Komitet Pomocy Zimowej Bezrobotnym w Leżajsku. W 1937 r. czynnie przeciwstawił się planom likwidacji Gimnazjum i Liceum w Leżajsku lub przeniesienia go do Przeworska, wyjeżdżając w tej sprawie do Ministerstwa Oświaty z memoriałem przyjętym przez Radę Miejską. W 1938 r. Burmistrz Leżajskiego Tadeusz Niziński zrzekł się swoich pobożów, postanawiając pracować honorowo dla dobra miasta – jak donosi czasopismo „Wiarus” nr 2 z 1938 r. Był wtedy emerytowanym

oficerem Wojska Polskiego w stopniu majora i kawalerem Krzyża Orderu Virtuti Militari V kl. W wyniku pozytywnej oceny działalności w styczniu 1939 r. wszedł do Rady Miejskiej i ponownie został wybrany burmistrzem. Po zajęciu miasta przez Niemców we wrześniu 1939 r. znalazł się na liście zakładników. 3 listopada 1939 r. wraz z innymi czołowymi osobami z miasta został aresztowany. Po zwolnieniu dołączył do struktur ZWZ – AK. W czasie pacyfikacji Leżajska 28 maja 1943 r. chodząc z trudem o lasce, został rozstrzelany wraz z 27 innymi mieszkańcami miasta. Pierwsza salwa plutonu egzekucyjnego połączyła się z okrzykiem Tadeusza Nizińskiego: „*Bracia giniemy za Polskę*”. Uchwałą Rady Miejskiej z 27 października 2014 r. jego imieniem nazwano ulicę przeznaczoną pod budownictwo jednorodzinne, łączącą ul. Podzwierzyniec z ul. Lipy.

Stanisław Tadeusz Gdula

Ur. 14 października 1905 r. w Mrażnicy k/ Borysławia, zm. 30 stycznia 1960 r. w Nisku. Był synem Stanisława Gduli geodety górnictwa naftowego w Borysławiu i Heleny z Cieciskich. Po ukończeniu Szkoły Podstawowej w Borysławiu, zamieszkał u swojej ciotki Tekli Larendowicz w Leżajsku, aby kontynuować naukę w tutejszym Miejskim Gimnazjum Realnym (od 1922 r. Państwowe Gimnazjum w Leżajsku). Był uczniem wybitnie zdolnym, gdyż jako jedyny w klasie VIII (maturalnej) został oceniony jako „chlubnie uzdolniony”. Nauczycielem matematyki i opiekunem klasy był dyrektor ks. Piotr Szpila. Następnie studiował na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, gdzie jego wykładowcami byli m.in. twórcy lwowskiej szkoły matematycznej profesorowie Stefan Banach i Hugo Steinhaus. Studia ukończył w 1929 r. W następnym roku pracował jako prywatny nauczyciel dzieci hr. Włodzi-

mierza Dzieduszyckiego w Zarzeczcu k/ Przeworska. Od 1 września 1930 r. został powołany na stanowisko nauczyciela matematyki, fizyki i chemii w Państwowym Gimnazjum im Bolesława Chrobrego w Leżajsku. Według wspomnienia Heleny Czochary-Mrzygłód profesor Gdula: (...) *Był wymagający, dzięki czemu zapewnił szkole i młodzieży wysoki poziom nauczania. Pracowity i obowiązkowy, zawsze sprawiedliwy. (...) Bezinteresowny w pomocy słabszym, otaczał szczególną opieką wybitnie uzdolnionych (...) Wspaniały wykładowca i pedagog (...) Jako wychowawca klasy znał nasze sprawy najlepiej, niemal jak swoje własne. (...)* W 1934 r. zawarł związek małżeński z Jadwigą Romańską, swoją byłą uczennicą. Po otwarciu Bursy Gimnazjalnej w 1938 r. został jej kierownikiem i wychowawcą mieszkających tam gimnazjalistów. W styczniu 1939 r. wszedł w skład Rady Miejskiej. Po zajęciu Leżajska przez wojska niemieckie we wrześniu 1939 r. Stanisław Gdula wraz z innymi profesorami gimnazjalnymi przystąpił do akcji zabezpieczenia pomocy naukowych, księgozbioru bibliotecznego i dokumentów. Część z nich ukrył w domu rodzinnym swojej żony na ul. Mickiewicza. 11 listopada 1939 r. został aresztowany i przewieziony do więzienia w Rzeszowie. Zwolniony po ok. dwóch miesiącach, włączył się w organizację tajnego nauczania na poziomie szkoły średniej, zostając przewodniczącym Leżańskiej Gminnej Komisji Kultury i Oświaty i Tajnej Komisji Egzaminacyjnej z ramienia Związku Walki Zbrojnej pod pseudonimem „Lech”. Łącznie pomiędzy 11 października 1942 a 10 września 1944 r. do egzaminu dojrzałości przystąpiło 35 maturzystów. Na przełomie lipca i sierpnia 1944 r. został upoważniony przez burmistrza Leżajska Leopolda Zawilskiego do zorganizowania szkolnictwa średniego na terenie miasta. Pomimo wielkich trudności logistycznych 1 września 1944 r. gimnazjum wznowiło działalność. Stanisław Gdula został jego kierownikiem, powierzenie mu obowiązków dyrektora przez kuratora Okręgu Szkolnego w Rzeszowie dr Michała Janika nastąpiło 4 stycznia 1945 r. Niestety, jako człowiek głęboko patriotyczny i religijny wkrótce stał się persona non grata dla władz komunistycznych. Odmówił z przyczyn ideowych wstąpienia do PZPR. W piśmie z dnia 24 stycznia 1949 r. został zwolniony z funkcji dyrektora: (...) *przenoszę Obywatela z dniem doręczenia niniejszego dekretu w stan nieczynny z powodu okoliczności nie pozwalających ze względu na dobro służby na dalsze zatrudnienie na posadzie odpowiadającej stanowisku służbowemu Obywatela. Podpisał wz. Ministra Henryk Jabłoński* [ówcześnie podsekretarz stanu w Ministerstwie Oświaty, w latach 1972-1985 przewodniczący Rady Państwa PRL – przypis – r. F.]. Po odwołaniu z funkcji dyrektora został skierowany od 1 września 1949 r. w charakterze nauczyciela matematyki i fizyki do Liceum Ogólnokształcącego w Stalowej Woli, a następnie do analogicznego w Nisku. W czasie

tw. odwilży został zrehabilitowany orzeczeniem Wojewódzkiej Komisji Rehabilitacyjnej przy Wydziale Oświaty Prezydium WRN w Rzeszowie 4 lutego 1958 r. 30 stycznia 1960 r. na posiedzeniu Rady Pedagogicznej doznał wylewu krwi do mózgu i po czterech godzinach zmarł w miejscowym szpitalu. Pochowany został na Cmentarzu Komunalnym w Leżajsku. Pożegnalną mowę pogrzebową wygłosił jego nauczyciel i kolega profesor Józef Depowski. Na nagrobku Stanisława Gduli została umieszczona sentencja „Non omnis moriar” [Nie wszystek umrę]. 27 października 2014 r. na wniosek mieszkańców Leżajska: Zbigniewa Larendowicza, o. Mirosława Więclawa i Krzysztofa Kendziorka jego mieniem nazwano jedną z nowych ulic we wschodniej części miasta i łączy ona ulicę Nizińskiego z ulicą Koszackiego.

Autor składa podziękowania dr. hab. Krzysztofowi Kaczmarskiemu i dr. Piotrowi Szopie z Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie za pomoc w redakcji biogramów Adama Koszackiego i ks. Stanisława Lubasa oraz Marcie A. Urban i Robertowi Czerwonczie z MZL.

Roman Federkiewicz
Muzeum Ziemi Leżańskiej

Bibliografia:

- Sprawozdania Dyrekcji I C. K. Gimnazjum w Rzeszowie (1901-1909)
- Sprawozdania Dyrekcji Gimnazjum Państwowego w Leżajsku (1923-1929)
- „Wiarus”. Organ Podoficerów Wojska Lądowego, Marynarki Wojennej i Korpusu Ochrony Pogranicza. Rok IX Warszawa, 8 stycznia 1938 roku, nr 2.
- Treść inskrypcji na tablicy w kościele w Żarnowej – Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie
- Akt zgonu ks. Stanisława Lubasa – Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie.
- Zbigniew Andres, *Leżańskie gimnazjum i liceum w Leżajsku w latach 1944-1973* [w:] *Gimnazjum i Liceum w Leżajsku 1912-2002. Księga Jubileuszowa pod redakcją Zbigniewa Andresa*. Leżajsk – Rzeszów 2002.
- Zbigniew Andres, *Tadeusz Hollender i jego poezja* [w:] Zbigniew Andres [red.] *Z dziejów Leżajska i okolic*. Rzeszów 1980.
- Józef Hampel, *Lata okupacji niemieckiej na Leżajsku* [w:] Józef Półciwarteck [red.] *Dzieje Leżajska*. Leżajsk 2003.
- Stanisław Kisielewicz, *Od Leżajska do Łodzi*, Łódź 2007.
- Janina Kozaczek, *Tajne nauczanie w Leżajsku i miejscowościach okolicznych (1939-1944)* [w:] Zbigniew Andres [red.] *Z dziejów Leżajska i okolic*. Rzeszów 1980
- Zbigniew Larendowicz, *Tajne nauczanie na poziomie średnim na terenie Leżajska 1939-1944*, [w:] *Gimnazjum i Liceum w Leżajsku 1912-2002. Księga Jubileuszowa pod redakcją Zbigniewa Andresa*. Leżajsk – Rzeszów 2002.
- Anna Ordyczńska, <https://lezajskiebiogramy.blogspot.com>
- Anna Rakuś, Zbigniew Larendowicz, *Gimnazjum i Liceum w Leżajsku w latach 1912-1939* [w:] *Gimnazjum i Liceum w Leżajsku 1912-2002. Księga Jubileuszowa pod redakcją Zbigniewa Andresa*. Leżajsk – Rzeszów 2002.
- Juliusz Ulas Urbański, *Pacyfikacja Leżajska 28 maja 1943 r.* Leżajsk 1998.
- Alojzy Zielecki, *Leżajsk w okresie zaborów (1772-1918)* [w:] Józef Półciwarteck [red.] *Dzieje Leżajska*. Leżajsk 2003.
- <http://www.nisko.fora.pl/historia/4/biografia-prof-stanislaw-gdula-naucz-lic-ogol-w-nisku,129.html>
- <http://www.swzygmunt.knc.pl/MARTYROLOGIUM/POLISHRELIGIOUS/POLISH/HTMS/POLISHRELIGIOUSmartyr1582.htm>

Azalia podbija przełaje

Sezon przełajowy 2020/21 zawodniczek KLKS Smak Górnio – Poltino „Azalia” Brzózka Królewska już tradycyjnie rozpoczęły z dużym powodzeniem.

W Katowicach rozegrano III serię Pucharu Polski, w której wzięli udział zawodnicy i zawodniczki „Azalii”. W kategorii juniorka zdecydowane zwycięstwo odniosła Malwina Mul, pokonując zawodniczki z Czech i Słowacji, a także czołówkę zawodniczek z Polski. Na drugim miejscu uplasowała się również reprezentantka „Azalii” Natalia Muskus, co jest jej dużym sukcesem. W kategoriach młodszych Mikołaj Klaczkowski zajął IV miejsce, a jego starszy brat Borys Klaczkowski również stanął tuż za podium plasując się na IV pozycji.

Podczas IV serii Pucharu Polski w Zielonej Górze zawodniczki „Azalii” rywalizowały z całą czołówką ekip zagranicznych z Czech, Słowacji i pojedynczych zawodniczek z innych krajów. Malwina Mul zakończyła tę rywalizację zajmując III miejsce, podobnie jak jej klubowy kolega Mikołaj Klaczkowski w kategorii żak.

W Kędzierzynie-Koźlu odbył się Puchar Polski w kat. A, w którym w międzynarodowym towarzystwie startowali również zawodnicy i zawodniczki „Azalii”. W najmłodszej kategorii żak pierwsze zwycięstwo w tym sezonie przełajowym odniósł Mikołaj Klaczkowski. Był to jego największy, jak dotąd, sukces w przełajach. W kategorii juniorka młodsza VII miejsce zajęła Joanna Muskus (trzecia wśród Polek), a Malwina Mul startująca w kategorii juniorka starsza nie dała sobie odebrać zwycięstwa. Na drugim miejscu uplasowała się jej koleżanka klubowa Natalia Muskus.

W Gościńcinie już po raz 27. zorganizowano kolarski wyścig przełajowy Bryksy Cross. W jedynej krajowej imprezie przełajowej rangi UCI rywalizowali najlepsi zawodnicy z Polski oraz goście z zagranicy. W tak prestiżowej imprezie nie mogło oczywiście zabraknąć zawodniczek i zawodników z „Azalii”.

Zawody w Gościńcinie to prawdziwa kolarska uczta. Są to najwyżej punktowane za-

dniowych sąsiadów nie odbywają się żadne zawody przełajowe (z wyjątkiem Pucharu Świata rozgrywanym w Taborze). Z tego powodu zawodnicy z Czech i Słowacji w bardzo dużej liczbie (około 200 osób) startowali w wyścigu w Gościńcinie.

W tym doborowym gronie bardzo dobrze zaprezentowali się zawodnicy Azalii. W kategorii żak Mikołaj Klaczkowski po zaciętym finiszu przegrał miejsce na podium zajmując IV miejsce, co wcale nie przynosi mu ujemny z uwagi na rangę zawodów. Jego starszy brat Borys Klaczkowski zajął XII miejsce (wśród Polaków V). W kategorii juniorka starsza Malwina Mul nie dała sobie odebrać zwycięstwa. Na drugim miejscu uplasowała się jej koleżanka klubowa Natalia Muskus. W kategorii juniorka młodsza Joanna Muskus zajęła IX miejsce (wśród Polek IV). Ponownie nie zawiodła Malwina Mul, która wygrała te prestiżowe zawody zdobywając cenne punkty do MUK. Jej koleżanka Natalia Muskus uplasowała się na III miejscu.

Stanisław Zygmunt

Wirus SARS-CoV-2, Tarcza Antykryzysowa a Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku

czyli jak w okresie epidemii były realizowane zadania pomocy przedsiębiorstwom przez Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku

Koniec pierwszego kwartału 2020 roku zaskoczył wszystkich. Szybkie rozprzestrzenianie się choroby COVID-19 wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV-2 zmusiło do ograniczenia aktywności nie tylko osobistej ale również zawodowej. Spowodowało to pojawienie się wielu problemów z utrzymaniem i prowadzeniem przedsiębiorstw. Aby wyjść naprzeciw trudnościom przedsiębiorców została wprowadzona przez rząd pomoc finansowa w postaci Tarczy Antykryzysowej określonej w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. 2020.374 z późn. zm.).

W okresie realizacji zadań wynikających z Tarczy Antykryzysowej wprowadzane były liczne poprawki w ustawie ułatwiające pozyskanie pomocy przez przedsiębiorców oraz poszerzenie liczby beneficjentów.

Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku realizując zadania ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych wykonywał następujące działania angażując wszystkie możliwe zasoby, aby jak najszybciej pomoc trafiła do naszych klientów:

● dofinansowywał przedsiębiorcom części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenie społeczne, których wysokość była uzależniona od spadku obrotów w określonych ustawą okresach, po spełnieniu pozostałych wymogów zawartych w ustawie; z dofinansowania mogły skorzystać mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa, a okres dofinansowania nie mógł przekroczyć 3 miesięcy na tych samych pracowników.

● dofinansowywał część kosztów prowadzenia działalności przedsiębiorcom będącym osobami fizycznymi niezatrudniającymi pracowników, której wysokość była uzależniona od spadku obrotów w związku z wystąpieniem COVID-19, po spełnieniu pozostałych warunków ustawy; okres dofinansowania wynosił maksymalnie 3 miesiące,

● udzielał jednorazowej niskooprocentowanej pożyczki z Funduszu Pracy mikroprzedsiębiorcom zgodnie z wytycznymi ustawy w wysokości do 5 000,00 zł, która po 3 miesiącach od wypłaty była umarzana jeżeli w tym czasie działalność nie została zawieszona lub wykreślona z CEIDG lub KRS.

● dofinansował części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek społecznych dla organizacji pozarządowych oraz podmiotów o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (np. kościelne osoby prawne, kluby sportowe...); wysokość wsparcia została uzależniona od spadku przychodów z działalności statutowej w następstwie wystąpienia COVID-19 po spełnieniu pozostałych warunków ustawy na okres 3 miesięcy na tych samych pracowników.

Końcem czerwca bieżącego roku zostały wprowadzone kolejne formy pomocy, które realizował Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku:

● niskooprocentowana pożyczka ze środków Funduszu Pracy dla organizacji pozarządowych na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej lub statutowej; wysokość pożyczki wynosiła 10% przychodów w poprzednim roku bilansowym nie więcej jednak niż 5 000 zł; po upływie 3 miesięcy od dnia wypłaty prowadzenia

działalności pożyczka mogła być umorzona,

● dofinansowanie przez okres 3 m-cy części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenie społeczne dla kościelnej osoby prawnej działającej na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz jej jednostce organizacyjnej; kwota dofinansowania nie mogła przekroczyć 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia powiększonego o składki na ubezpieczenie społeczne od pracodawcy.

W imieniu Starosty Leżajskiego Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku wnioskował o kwotę 25 mln zł na pomoc przedsiębiorcom i organizacjom z naszego powiatu poprzez realizację zadań określonych w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. 2020.374 z późn. zm.). W ramach powyższej kwoty ponad 5 mln pochodziło z unijnego budżetu – 700 tys. zł urząd wygospodarował w realizowanych dotychczas projektach EFS Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Regionalnego Programu Operacyjnego

Województwa Podkarpackiego, a 4,4 mln środków unijnych pozyskaliśmy w ramach rezerwy. Natomiast 20 mln. pochodziło z rezerwy budżetu państwa na przeciwdziałanie skutkom COVID-19.

Na dzień 30 listopada 2020 r. PUP wypłacił kwotę 21 mln zł na realizację ww. działań.

Najwięcej środków, bo 10,7 mln zł wypłacono mikroprzedsiębiorcom w formie jednorazowej pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej. Pomoc tę otrzymało 2177 lokalnych przedsiębiorców, prawie wszyscy spełnili wymagania, w rezultacie dotychczas pożyczki umorzono 2112 mikroprzedsiębiorcom.

Równie wysokie wsparcie, bo w wysokości blisko 8 mln zł trafiło do lokalnych przedsiębiorców zatrudniających pracowników na pokrycie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenie społeczne. Wsparcie to uzyskało blisko 400 przedsiębiorców na dofinansowanie wynagrodzeń ponad 1800 pracowników.

Prawie 300 przedsiębiorców niezatrudniających pracowników otrzymało dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej z powodu spadku obrotów na łączną kwotę 2,7 mln zł. O podobne dofinansowanie wystąpiło 5 lokalnych organizacji, uzyskując środki na pokrycie części kosztów wynagrodzeń 29 pracowników.

Łącznie, od początku wprowadzenia Tarczy Antykryzysowej Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku udzielił wsparcia blisko 3 tysiącom przedsiębiorców i organizacji z terenu naszego powiatu.

Opracowała:
Monika Smoleń
Beata Tkaczyk

podróż 88

Za nami wspaniałe jaskinie Batu Caves. Wracając do centrum miasta, zmieniamy środek transportu. Wsiadamy do podmiejskiej kolejki Sereban Line. Co nas może tu zaskoczyć? Dwa rodzaje wagonów: koedukacyjne i wagony wyłącznie dla kobiet. Obsługa grzecznie, acz stanowczo wyprasza z nich rozragnionych turystów. Musimy pamiętać, że Malesja to kraj muzułmański, choć pod względem przestrzegania zasad islamu bardzo tolerancyjny. Nie zmienia to jednak faktu, że należy się stosować do ogólnie przyjętych tu zasad. Warto jednak zająć miejsce w pierwszym wagonie. Zważywszy, że metro jest automatyczne, motorniczy nie będzie nam przeszkadzał w oglądaniu całej trasy.

Wysiadamy na stacji KLCC. To jedna z najpopularniejszych stacji w mieście. Większość turystów właśnie tutaj rozpoczyna swą przygodę z Kuala Lumpur. Jak większość stacji i ta znajduje się w centrum handlowym, przez które musimy przejść.

Jeszcze rzut oka na symbol buma gospodarczego Kuala Lumpur i całej Malesji – bliźniacze wieżowce Petronas Towers – do których jeszcze wrócimy – i szybko przebiegamy na drugą stronę ulicy.

Ponownie wpadamy w objęcia mekki zakupów. Podobno, chcąc nie chcąc, każdy turysta wcześniej czy później trafi tutaj, do KLCC Suria. To jed-

Kuala Lumpur CZ.2

Malesja

Petronas Towers – symbol malesyjskiej stolicy

no z największych i niestety, jedno z droższych centrów handlowych w mieście. W internecie znajdziemy mnóstwo opisów poszczególnych sklepów do których warto zajrzeć. Poczynając od takich marek jak Zara, Sephora, Vincci, po te mniej popularne w Europie: Lovisa, Uni Qlo, Stadium, Parkson czy Lovely Lace. Jednak po godzinie musiałem przekonywać towarzyszące nam panie, aby odpuściły zakupy, ponieważ dzień jest dość krótki i zawsze można przyjść tutaj po zmroku, a wiele atrakcji w Kuala Lumpur jest czynnych tylko do godz. 17.00. Później ich nie zobaczymy! Bez przekonania, ale przyznały mi rację, bo pobliskie akwarium było mocnym argumentem.

Akwarium ulokowane jest w podziemiach Kuala Lumpur Convention Center – stąd nazwa KLCC.

Już po wejściu zaskakują nas akwaria, oblegane głównie przez dzieci, gdzie można dotknąć ryb, wkładając ręce do płytkiej wody.

Wagony wyłącznie dla kobiet

Dalej rozpoczyna się istny labirynt, którego ściany wypełniają akwaria pełne tropikalnych podmorskich stworzeń. To podwodne królestwo podzielone jest na strefy, w których poznamy np. ryby mogące wywołać efekt porażenia prądem, stworzenia wodne specjalizujące się w doskonałym kamuflażu, czy też mieszkańców raf koralowych. Jest tutaj węgorz elektryczny, którego narządy potrafią wytworzyć napięcie 300-600 voltów i cętkowany węgorz ogrodowy, żyjący w koloniach na piaszczystym dnie. Kopie norę,

z której wylania się około jedna trzecia ciała, kierując pysk w kierunku podwodnego prądu, aby złapać dryfujący pokarm. W razie zagrożenia, błyskawicznie znikną w piasku. Jest i prawdziwa perłę. Występująca w Amazonii Arapaima, zwana również Piraruku. To jedna z największych ryb słodkowodnych świata. Osiąga długość 3 metrów i wagę 200 kilogramów. Z uwagi na budowę ciała, podobną do prehistorycznych ryb, nazywana jest czasami żywą skamieliną. Ryba jest cenionym lokalnym przysmakiem.

Węgorz ogrodowy

Szklany tunel i ruchomy chodnik w Aquarium KLCC

Arapaima

Węgorz elektryczny

Chlubą akwarium jest 90-metrowy przeszklony tunel, w którym podziwiać można podwodne stworzenia stojąc na ruchomym chodniku.

Na koniec, przerażający film z połowu rekinów, którym obcina się cenne na rynku płetwy, a okaleczone i skazane na nieuniknioną śmierć osobniki, jeszcze żywe wrzuca do wody.

Opuszczamy akwarium. Na zewnątrz zrobiło się już ciemno, a monsunowy deszcz z coraz większym impetem daje znać o sobie.

Postanawiamy schronić się pod jedną z parkowych altanek i poczekać na pokaz „światło i dźwięk”, który ma się rozpocząć za kilkanaście minut.

Gdyby nie ten deszcz, miejsce, w którym jesteśmy można by uznać za wręcz idealne. Słynne wieże o tej porze prezentują się niemal zjawiskowo. Co w nich jest takiego, że nieodparcie przyciągają wzrok? Wielkość, kształt, położenie czy sława? Do tej pory są najwyższymi bliźniaczymi wieżami świata, choć wyższych wieżowców zbudowano już kilka. Architekci i inwestorzy nie szczędzili środków, a jedną ze sztuczek było obłożenie całej powierzchni budynków stałą nierdzewną, która już przy niewielkiej ilości światła, błyszczy pełnym blaskiem. Efekt widoczny doskonale o tej porze.

Nastał czas pokazu kolorowych fontann i co?... Cisza.

Kilka osób, oprócz nas, zaskoczonych jest tą sytuacją. Co jest powodem – może deszcz? Na szczęście możemy się godzinami wpatrywać w budynki Petronas Towers, tej atrakcji nikt nam nie odbierze.

Petronas Towers to niezaprzeczalny numer jeden Malezyjskiej stolicy.

Mimo tego, że są tak bardzo popularne, nie sposób uznać ich za przereklamowane – to symbol Kuala Lumpur i z pewnością

większość z Was chciałaby mieć z nimi pamiątkowe zdjęcie.

Są różne symbole wielkich miast – może nim być Pałac Kultury i Nauki, może też być Petronas Towers. No cóż, jaka stolica, taki symbol.

Te dwie wieże są po prostu piękne, a zdjęcie na ich tle bezcenne. Idealnie nadają się do kolekcji z cyklu „must be”, która zawiera sto najbardziej znanych widoków na świecie. Tego widoku nie ma jak komentować, tu trzeba stanąć, zadrzeć głowę, a usta same otworzą się w zachwycie.

Pomysł na budowę spektakularnego budynku, mającego być siedzibą największej w Malezji firmy naftowej Petronas i co ważniejsze, pokazującego potęgę szybko rozwijającej się Malezji, pojawił się w głowach rządzących tym krajem jeszcze w latach 70. Było wiele pomysłów, zwłaszcza gdy rozpisano konkurs i rozeszło się, że w grę wchodzi olbrzymie pieniądze. Pojawiły się projekty, całe dziesiątki projektów. Większość odrzucano już na początku, gdyż nie kojarzyły się z islamem, co było głównym wymogiem. Dopiero na początku lat 90. argentyński architekt César Pelli poradził sobie ze wszystkimi wymogami i wygrał konkurs. Po sześciu latach budowy, gdy w 1998 roku zakończono prace, wieże były najwyższymi budynkami na świecie. Tytuł ten piastowały do roku 2004 gdy zostały pokonane przez Taipei

101, wieżowiec z Tajwanu. Ten po kilku latach przegrał z innym, a tamten z następnym.

Słynne wieże sięgające niemal chmur, mają 452 m wysokości, 88 czterometrowych pięter, a pomiędzy 41. a 42. piętrem łączy je most o długości 58 m (tzw. Sky Bridge). Nietypowym posunięciem było wynajęcie dwóch różnych firm, które konkurowały ze sobą wznosząc każdą z wież. Obie wieże mają łącznie 76 wind. Przy budowie wież pracowało do siedmiu tysięcy robotników jednocześnie. A efekt tych prac możemy podziwiać od ponad 20 lat. Obecnie w jednej z wież znajduje się biura firmy Petronas, lokale w drugiej wieży są wynajmowane innym firmom. U stóp wieżowców mieści się m.in.: imponujące centrum handlowe, park z placem zabaw oraz filharmonia.

Wieżę można zwiedzać. Jednak ze względu na ilość chętnych, potrzebna jest rezerwacja biletów. Nas odstraszyła jednak cena 80 zł i maksymalny czas, jaki można spędzić na górze – 15 min.

Tak więc, nie pozostało nam nic innego, jak łokciami zdobywać dogodną pozycję do zdjęcia i dziesiątki razy odganiać wszelkiej maści handlarzy: parasoli, komórek i obiektywów – głównie szerokokątnych.

Ale to nie koniec naszych dzisiejszych atrakcji. Szybko przemierzamy się na nocny market po malezyjsku – Pasar Malam.

Nocne bazyry są popularne w Azji południowo-wschodniej,

jednak w Malezji na stałe wpisały się w krajobraz miast i obowiązkowy punkt programu turystycznego. Większość z nich otwierana jest między 18.00 a 19.00, a zamykana koło północy. Odbývają się zawsze w tych samych miejscach i w te same dni, co nie oznacza, że codziennie. Zamyka się wtedy jedną czy dwie ulice dla ruchu samochodowego, a na jezdni ustawia długi rząd budek, stoisk i grillów. Oczywiście, każdy bazar ma swoją specyfikę. Są bazyry z odzieżą, sprzętem technicznym i elektronicznym, i najbardziej popularne o tej porze markety z jedzeniem, na którym jesteśmy. Każdy wie, kiedy i gdzie na nie się udać. Istnieją zarówno te ogromne, ciągnące się setkami metrów, jak i te mniejsze. Każdy z nich ma jednak ten sam styl i to samo piękno: są gwarne, pachną i zachęcają, by wrócić tu po więcej.

Miejsce to wręcz krzyczy kolorami i zapachami, które trudno wyłowić w ich natłoku. Niektóre przyjemne, inne mdłe lub intensywne, a jeszcze inne wręcz odpychające, jak np. smażone na głębokim oleju tofu.

Zazwyczaj pierwsza wyprawa na Pasar Malam, może być nieco przytłaczająca. Bywa, że po przejściu długiego rzędu stoisk jesteśmy tak rozdarci w swoich wyborach, że potrzeba będzie kilku minut na przemyślenie planów kolacyjnych.

Kiedy jednak decyzja zapadnie, staniemy się uczestnikami jedzeniowego misterium, pełnego nie tylko smaków, ale i otaczającej nas atmosfery.

Późno w nocy wracamy do hotelu, a tam telewizyjna, bezpośrednia, ciągnąca się godzinami – transmisja z Mekki. To najświętsze miejsce islamu, którego niemuzułmanin, nie ma szans zobaczenia na żywo. A szkoda!

c.d.n.

tekst, zdjęcia – Ireneusz Wołek
You Tube – Malezja

Nowe linie produktowe w Nice inspiracją do rozwoju

Nice to silna, międzynarodowa grupa – światowy lider w dziedzinie automatyki dla domu. Dziś firma posiada 24 oddziały na wszystkich pięciu kontynentach, a jej produkty dostępne są w ponad 100 krajach.

Polski oddział Nice powstał w 1996 roku i był jedną z pierwszych zagranicznych filii włoskiej grupy Nice. Na przestrzeni ostatnich lat w grupie Nice pojawiło się kilka nowych linii produktowych, dzięki którym Partnerzy Handlowi mogą rozwijać portfolio swoich usług.

Jednym z najciekawszych przykładów takiego rozwoju jest firma FBHU „REMAL” Sylwester Łazarowicz z Dębna, która klientom końcowym oferuje kompleksową ofertę produktów Nice, począwszy od automatyki wjazdowej, poprzez bramy garażowe Nice, a skończywszy na automatyce osłonowej. REMAL na rynku lokalnym znany jest z szerokiego zakresu świadczenia usług remontowo-budowlanych. - *Współpraca z Nice rozpoczęła się od wykorzystywania silników do automatyzacji rolet.* Obecnie w naszych produktach wykorzystujemy głównie automatykę Nice i Elero – mówi Sylwester Łazarowicz, właściciel firmy. - *Cały czas szukamy innowacyjnych możliwości rozwoju. Wzięliśmy udział w kilku spotkaniach i szkoleniach dla klientów, w trakcie których mogliśmy do-*

wiedzieć się o sposobach wdrażania nowych linii produktowych firm Nice i Elero. Zainteresowaliśmy się segmentowymi bramami garażowymi, które bardzo szybko udało nam się wdrożyć do naszej oferty. Doszły do tego bramy przemysłowe. Dzięki korzystaniu z tego samego protokołu radiowego, klient ma możliwość sterowania jednocześnie zarówno bramami, jak i roletami – dodaje S.Łazarowicz.

- *Coraz częściej klient jest zainteresowany wykonaniem jak największej części inwestycji przez jednego wykonawcę. W kontekście automatyki budynkowej REMAL jest w stanie nie tylko wyposażyć gospodarstwo domowe i firmy w automatykę osłonową i bramy garażowe, ale także automatykę wjazdową - kontynuuje właściciel firmy.*

W ostatnim czasie zakupiliśmy najnowocześniejszą linię montażową do produkcji rolet. Jesteśmy jedną z nielicznych firm w regionie południowo-wschodniej Polski posiadającą takie możliwości produkcyjne. Inwestycja pozwoli na zwiększenie oferty i szybszą realizację nowych zleceń.

- *Myślę, że szukanie odpowiedzi na oczekiwania i potrzeby klienta, związanych z remontami budynków czy ich modernizacjami, jest odpowiednią strategią na najbliższe lata. Nice stara się cyklicznie wdrażać nowe produkty do oferty, a my staramy się te rozwiązania wdrażać u siebie. Siedziba firmy REMAL znajduje się w Dębnie (woj. podkarpackie). Klientami są zarówno prywatni inwestorzy, jak również duże firmy budowlane i deweloperzy. Obecnie jesteśmy nie tylko w Polsce, ale także na rynku niemieckim, francuskim i włoskim – kończy Sylwester Łazarowicz.*

- *Remal jest dobrym przykładem firmy godnej zaufania. Życzyłbym sobie, żeby wszyscy Partnerzy Handlowi Nice i Elero byli tak otwarci na nowoczesne i innowacyjne rozwiązania w przestrzeni biznesowej jak dębniańska firma – podsumowuje Marcin Skrobisz, Dyrektor Generalny Nice Polska.*

- *Remal jest dobrym przykładem firmy godnej zaufania. Życzyłbym sobie, żeby wszyscy Partnerzy Handlowi Nice i Elero byli tak otwarci na nowoczesne i innowacyjne rozwiązania w przestrzeni biznesowej jak dębniańska firma – podsumowuje Marcin Skrobisz, Dyrektor Generalny Nice Polska.*

Linia montażowa do produkcji rolet

GŁÓTÓWKA

W BANKU
OD
KREDYTÓW?

BEZ GADANIA!

Leżajsk
ul. Mickiewicza 78

czynne pon.-pt. 8.30-16.30

Bank
OD
Kredytów

 Santander
Consumer Bank

GWIAZDKOWA PROMOCJA

Cena:
31,90

MOJE RANCZO TRAKTOR B/O
+ AKCESORIA 43CM

Cena:
26,90

MOJE MIASTO
STRAŻ B/O

Cena:
27,90

AUTO BUDOWLANE B/O SPYCHACZ

Cena:
34,90

MOJE MIASTO
POLICJA B/O

Cena:
52,90

GRA PIŁKARZE DREWNIANA

Cena:
17,90

PARKING MIASTO MATA

Cena:
25,90

ZESTAW POLICYJNY
- KAMIZELKA

Cena:
23,90

NARZĘDZIA

Cena:
28,90

MIKROFON

Cena:
85,90

DOMEK Z AKCESORIAMI

Cena:
16,90

LALKA

Cena:
31,90

NELLA GŁOWA
DO STYLIZACJI

Cena:
29,90

OWOCE DO KROJENIA

Cena:
13,90

MASA PLAST+ AKCESORIA

Cena:
13,90

TABLICA MAGNETYCZNA
Z LITERKAMI B/C

Cena:
32,90

ZWIERZĘTA - SPA
DLA ZWIERZĄT

Cena:
19,90

KOŃ
+ AKCESORIA

Cena:
36,90

ROBOT

Cena:
2,50

MAGIC MASA PRUKAJĄCA
SLIM BOG

Cena:
29,90

LALKA BOBAS W KULI

Cena:
25,90

ZABAWKA DO KĄPIELI
ZESTAW

Cena:
15,90

ZESTAW LEKARSKI B/C

Cena:
16,90

NELLA TRANSPORTER
+PISEK/KOT

Cena:
35,90

NELLA WÓZEK DLA LALEK
PARASOLKA MET 64CM